

Nota van beantwoording

- ☐ Zienswijzen ontwerpbegroting MRDH 2026

Inleiding

De ambities op de kerntaken van de MRDH, het vernieuwen van de economie en het verbeteren van de bereikbaarheid, hebben 21 gemeenten in 2023 in een strategische agenda vastgelegd. Voor deze bestuursperiode is dat de Strategische Agenda MRDH 2023-2026: Met elkaar voor elkaar. De Agenda gaat uit van vier grote opgaven die vervolgens vertaald worden naar zes concrete opdrachten. De vier opgaven zijn:

- Groei van de regio: hoe zorgen we ervoor dat we als MRDH de groei van onze regio op een goede wijze faciliteren?
- Vernieuwen van de regio: hoe zorgen we voor een toekomstbestendige economie met voldoende ruimte voor werklocaties en een goede balans in de arbeidsmarkt?
- Kwaliteit van de regio: hoe zorgen we voor een aantrekkelijke regio, waarbij de kwaliteit van de infrastructuur op orde is en we een prettige leefomgeving creëren?
- Herstel van de regio: hoe zorgen we ervoor dat het openbaar vervoer zich duurzaam herstelt en daarmee een bijdrage kan blijven leveren aan de grote opgaven in onze regio op het gebied van verstedelijking, verduurzaming en een goede bereikbaarheid?

De MRDH begroting 2026 geeft op basis van de Strategische Agenda op hoofdlijnen zo gericht mogelijk aan wat we in 2026 willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat dat kost. Het Investeringsprogramma Vervoersautoriteit geeft, als bijlage bij de begroting, een concreet overzicht van lopende infrastructurele projecten, verkenningen en planstudies.

Zienswijzen

De ontwerpbegroting MRDH 2026 is vanaf 14 april 2025 voor een zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden van de gemeenten die samenwerken binnen de MRDH. De zienswijzeperiode duurde twaalf weken en eindigde op 7 juli 2025. Het dagelijks bestuur heeft van 20 gemeenten een reactie ontvangen.

Technische wijzigingen tijdens zienswijze periode

Tijdens de zienswijzeperiode is reeds een aantal technische wijzigingen doorgevoerd op de Ontwerpbegroting 2026. Het gaat dan voornamelijk om het verwerken van de cijfers uit de 1e begrotingswijziging 2025 en het verwerken van de definitieve indexering van de BDU voor het jaar 2025.

Het financieel beeld wijzigt daardoor voor de begrotingsperiode 2026-2029. Het geraamde eindsaldo in 2029 van de BDU middelen daalt met € 26,7 miljoen van € 212,6 miljoen naar € 185,9 miljoen. Voor het begrotingsjaar 2026 daalt de eindstand van de BDU middelen met € 1,8 miljoen van € 417,2 naar € 415,4 miljoen.

Hoofddlijn ontvangen zienswijzen

Allereerst hebben meerdere gemeenten positief gereageerd op de ontwerpbegroting. Ze herkennen zich in deze begroting en geven daarnaast verschillende inhoudelijke aandachtspunten mee.

De belangrijkste terugkerende onderwerpen in de zienswijzen zijn:

1. **Inwonerbijdrage voor het Economisch Vestigingsklimaat:** De verlaging wordt gewaardeerd, maar er is bezorgdheid over de impact op de financiering van belangrijke programma's.
2. **Dreigende BDU-korting:** Gemeenten vragen om een lobby om de BDU-korting tegen te gaan en tegelijkertijd alternatieve financieringsbronnen te verkennen. Gemeenten willen graag betrokken worden in het geval de korting van 10% op de BDU doorgaat en er keuzes moeten worden gemaakt.
3. **Mobiliteitsvisie en Visie Economisch Vestigingsklimaat:** Verbetering van de bereikbaarheid en het openbaar vervoer, inclusief oplossingen voor verkeersknelpunten en maatwerkvervoer, zijn belangrijke aandachtspunten van gemeenten. Daarnaast worden de

ondersteuning van het MKB en het versterken van het innovatie-ecosysteem breed ondersteund, met specifieke aandacht voor sectoren zoals glastuinbouw.

4. **Actualisatie van de Strategische Agenda:** Gemeenten willen actief betrokken worden bij de actualisatie van de Strategische Agenda na de gemeenteraadsverkiezingen van 2026.

De **hoofddlijn** van de zienswijzen is dat er over het algemeen positieve steun is voor de plannen van de MRDH, maar dat er bezorgdheid bestaat over de financiële uitdagingen en de effectiviteit van bepaalde programma's. Gemeenten willen samen werken aan concrete oplossingen voor de regio, met aandacht voor zowel mobiliteit als economische ontwikkeling.

Aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen

De zienswijzen geven op een aantal onderdelen aanleiding om de ontwerpbegroting aan te passen:

1. Op een paar onderdelen in de ontwerpbegroting werd vooruitgelopen op besluitvorming van de visies. MRDH is verzocht om dit niet te doen in de begroting en dus de teksten met betrekking tot de Mobiliteitsvisie en de Visie Economisch Vestigingsklimaat te beperken tot de reeds vastgestelde kaders. Dit heeft geleid tot het schrappen van een paar stukken tekst waar vooruitgelopen werd op de besluitvorming.
2. Er is een tekst toegevoegd, met betrekking tot de verschillende netwerken en hotspots waar samen wordt gewerkt aan innovatie.
3. MRDH is verzocht om de begroting te actualiseren naar aanleiding van het besluit over brede welvaart van 4 april 2025. Dit heeft geleid tot aanpassing van teksten in de begroting 2026, met betrekking tot brede welvaart. Deze wijziging heeft onder andere te maken met de afspraak om de brede welvaartmonitor binnen twee jaar te herijken.
4. Er is geconstateerd dat niet alle elementen in de ontwerpbegroting waren opgenomen, die zijn opgenomen in de kaderbrief die naar MRDH is gestuurd. Dit had betrekking op maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI) en prestatie-indicatoren gerelateerd aan informatiebeveiliging, informatiebeheer en gegevensbescherming. In de ontwerpbegroting 2026 is er naar aanleiding hiervan tekst toegevoegd in relatie tot de prestatie-indicatoren, maar is er geen wijziging doorgevoerd naar aanleiding van de constatering over MVOI.
5. Naar aanleiding van meerdere opmerkingen in de zienswijzen, is het risico van de korting op de BDU van 10%, toegevoegd in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risico's" in de ontwerpbegroting. Aangezien er nog veel onduidelijkheid bestaat hierover, blijft het bij het in algemene zin vermelden van dit risico.
6. De tekst in bijlage 3 (IPVa) is gewijzigd in relatie tot de A44/N44. Naar aanleiding van de zienswijze is geconstateerd dat de tekst die opgenomen stond, niet actueel was. Deze tekst is inmiddels herzien.

Hierna volgt de beantwoording van de zienswijzen per gemeente.

Albrandswaard
Algemeen
Op 15 april 2025 hebben we de ontwerpbegroting 2026 van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) ontvangen. U heeft ons in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. De ontwerpbegroting 2026 MRDH is besproken in de raadsvergadering van 7 juli 2025. Als gemeente Albrandswaard sluiten we ons opnieuw aan bij de samenhangende ambities die zijn gebaseerd op de Strategische Agenda MRDH 2023-2026. We stemmen op hoofdlijnen in met de Ontwerpbegroting 2026 van de MRDH en dienen geen inhoudelijke zienswijze in. We maken van de gelegenheid gebruik om enkele financiële en beleidsmatige opmerkingen mee te geven, die gericht zijn op de positie en de belangen van Albrandswaard.
Reactie algemeen bestuur
Dank voor uw zienswijze en de bespreking van de ontwerpbegroting 2026 MRDH in de raadsvergadering van 7 juli 2025. We waarderen dat de gemeente Albrandswaard zich opnieuw aansluit bij de samenhangende ambities die zijn gebaseerd op de Strategische Agenda MRDH 2023-2026 en instemt met de ontwerpbegroting op hoofdlijnen. We nemen de door u aangegeven financiële en beleidsmatige opmerkingen graag mee in de verdere uitwerking van de begroting. We zullen ook blijven inzetten op een gezamenlijke aanpak, waarbij de belangen van Albrandswaard goed vertegenwoordigd blijven, met aandacht voor de specifieke behoeften van uw gemeente.
Financiële aspecten ontwerpbegroting
- We constateren dat de MRDH inzet op het handhaven van een sluitende begroting. Dit achten we als positief - Om de gemeenten tegemoet te komen daalt de inwonersbijdrage met € 0,07 euro. Het bedrag is weliswaar geïndexeerd (+4,2%), maar er wordt een korting (-6,2%) toegepast. Het bedrag gaat van € 3,07 naar € 3,- wat voor Albrandswaard een totaal van € 80.130,- voor 2026 betekent (ten opzichte van € 81.143,- in 2025)
Reactie algemeen bestuur
Dank voor uw positieve reactie op de sluitende begroting van de MRDH. In deze begroting is inderdaad een verlaging van de inwonerbijdrage opgenomen voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat.
Financiële aspecten ontwerpbegroting (2)
Er dreigt een mogelijke korting van 10% op het BDU (Brede Doel Uitkering is een rijksbijdrage voor de uitvoering van lokaal en regionaal verkeer- en vervoersbeleid). Deze korting is nu nog niet in de begroting opgenomen. Er loopt een stevige lobby om deze korting te voorkomen, die we sterk steunen. Het BDU is belangrijk om het ov op peil te houden t.a.v. bereikbaarheid en mogelijk maken van woningbouw;
Reactie algemeen bestuur

Wij herkennen en onderschrijven het belang van een gezamenlijke en krachtige lobby. Mocht de voorgenomen korting op de BDU daadwerkelijk worden doorgevoerd, dan moeten we opnieuw gezamenlijk zoeken naar een passende financiële oplossing. In de concept-Mobiliteitsvisie wordt bovendien ingegaan op de omvang van de bereikbaarheidsopgave in de regio en de stappen die daarvoor nodig zijn. Wij zetten deze vervolgstappen graag in samenwerking met de gemeenten, om de bereikbaarheid in de regio op peil te houden.
Beleidsmatige aspecten ontwerpbegroting
We zijn positief over de voortgang in het Programma Knooppunten waarbij onze metrostations (Rhoon en Poortugaal) een kwaliteitsimpuls in brede zin ondergaan. We zijn daarnaast benieuwd naar én blijven graag in gesprek over het ‘toekomstbeeld ketenmobiliteit’ dat als nadere uitwerking van de Mobiliteitsvisie van de MRDH wordt opgesteld. Met name de rol van vervoer over water zien we hier graag in terug.
Reactie algemeen bestuur
Het vervoer over water speelt geen rol in de ketenmobiliteit voor de knooppunten Rhoon en Poortugaal, en het is niet te verwachten dat dit in de toekomst zal veranderen. Uiteraard betrekken wij u graag bij het opstellen van het toekomstbeeld voor ketenmobiliteit op OV-knooppunten.
Beleidsmatige aspecten ontwerpbegroting (2) - Mobiliteitsvisie
We onderstrepen het belang van een integrale Mobiliteitsvisie MRDH met daarin ruimte voor alle modaliteiten. Het is van belang dat deze visie breed gedragen wordt en dat er zowel draagvlak is voor de stip op de horizon als voor de route ernaartoe.
Reactie algemeen bestuur
Wij onderschrijven het belang van een breed gedragen Mobiliteitsvisie, met voldoende draagvlak voor zowel het toekomstperspectief als de route daar naartoe. Tijdens het opstellen van de visie is daarom nadrukkelijk aandacht besteed aan de betrokkenheid van adviescommissies, raadsleden (onder meer via de regionale bijeenkomst in 2024), en bestuurders. Daarnaast zijn inwoners geraadpleegd via de pilot inwonersparticipatie. Ook wordt de Mobiliteitsvisie – samen met de Visie Economisch Vestigingsklimaat – ter zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.
Beleidsmatige aspecten ontwerpbegroting (3) – Actieplan evaluatie MRDH
Zoals we ook in onze zienswijze van 22 april 2025 op het ontwerp-actieplan evaluatie MRDH hebben aangegeven, onderschrijven wij het belang van het versterken van het economisch vestigingsklimaat. Wij leveren graag onze bijdrage aan de visie die dit jaar wordt opgesteld met als doel het vergroten van de Brede Welvaart in de regio. De speerpunten in de begroting 2026 liggen wat ons betreft al in lijn met de nieuw op te stellen visie. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en kijken uit naar voortzetting van de constructieve samenwerking.
Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw zienswijze van 22 april 2025 op het ontwerp-actieplan evaluatie MRDH en voor uw steun voor het versterken van het economisch vestigingsklimaat. We waarderen uw bereidheid om bij te dragen aan de Visie Economisch Vestigingsklimaat, met als doel het vergroten van de Brede Welvaart in de regio. We kijken ernaar uit om de constructieve samenwerking voort te zetten en gezamenlijk verder te werken aan de ambities voor de regio.

Barendrecht

Algemeen

Op 14 april 2025 hebben wij de ontwerpbegroting 2026 van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) ontvangen. Gelijktijdig hebben wij de Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen MRDH 2025 ontvangen. Voor beide documenten heeft u ons in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. De ontwerpbegroting MRDH 2026 en de Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen MRDH 2025 zijn besproken in onze raadsvergadering van 1 juli 2025. De ontwerpbegroting geeft ons aanleiding tot het maken van een aantal opmerkingen.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw zienswijze. Hieronder gaan wij in op de specifieke punten die u heeft ingebracht.

Inwonerbijdrage EV

In de begroting voor 2026 heeft de MRDH rekening gehouden met het verzoek van de gemeenten om de inwonerbijdrage te korten met 6,2%. Deze korting wordt toegepast na indexering van de bijdrage met 4,2%. Door deze wijzigingen daalt de inwonerbijdrage van € 3,07 naar € 3,00 per inwoner. Wij zijn tevreden met deze daling van de inwonerbijdrage en de wijze waarop MRDH rekening heeft gehouden met het verzoek van de gemeenten. Wij begrijpen dat het verlagen van de bijdrage impact heeft op het programmabudget voor het programma Economisch Vestigingsklimaat. De huidige aanpak geeft voldoende invulling aan de huidige doelen van het programma. Later dit jaar wordt de visie op het economische vestigingsklimaat vastgesteld. In onze ogen is het van belang dat in dit beleid rekening wordt gehouden met de beschikbare budgetten. Een belangrijk onderdeel daarbij wordt de flexibiliteit van het programma om dit af te stemmen op de beschikbare middelen.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw positieve reactie op de verlaging van de inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat. In de Visie Economisch Vestigingsklimaat, die na de zienswijzeprocedure naar verwachting begin 2026 wordt vastgesteld, wordt ingezet op het aanboren van nieuwe publieke en private financieringsstromen. De visie stelt daarnaast voor te onderzoeken hoe de inwonerbijdrage geleidelijk kan worden afgebouwd tot een niveau dat voldoende is om zowel de apparaatslasten als een deel van de investeringslasten te dekken. Deze aanpak maakt het mogelijk om verbindingen te leggen met nieuwe financieringsbronnen. Tevens stellen we voor om meerjarige financiële afspraken te maken met gemeenten, wat bijdraagt aan meer voorspelbaarheid, schaal en impact.

Dreiging BDU-korting

Vanuit het rijk dreigt een korting op de BDU-uitkering van 10% te worden opgelegd. Deze korting is nog niet opgenomen in de begroting vanwege de onzekerheid over het wel of niet doorgaan van deze korting. Voor de bereikbaarheid van onze

regio is een goed OV-netwerk cruciaal. De BDU-korting heeft een grote negatieve impact op het OV-aanbod. Gezien de woningbouwontwikkelingen en bereikbaarheidsopgave voor onze regio is het cruciaal dat deze korting vanuit het rijk komt te vervallen. Vanuit Barendrecht steunen we daarom de lobby vanuit de MRDH om deze korting te laten vervallen. Wel vragen we aandacht voor de mogelijke gevolgen van deze dreigende korting. Het is belangrijk om tijdig, samen met alle betrokken gemeenten, tot een gedragen bezuinigingsvoorstel te komen.
Reactie algemeen bestuur
Dank voor uw steun en instemming. Na Prinsjesdag verwachten wij meer duidelijkheid over de dreigende korting. Indien de korting daadwerkelijk wordt gerealiseerd, presenteren we in het najaar van 2025 een roadmap, waarin we samen met alle betrokkenen tijdig tot een besluitvormingsproces komen. In de planning houden we uiteraard rekening met de gemeenteraadsverkiezingen.
Mobiliteitsvisie 2026
De mobiliteitsvisie voor de MRDH wordt in de loop van 2025 vastgesteld. Uitwerking van de visie moet landen in een uitvoeringsprogramma. In de ontwerpbegroting 2026 is geen financiële reservering opgenomen om in 2026 te starten met de uitvoering van programma's of projecten uit de Mobiliteitsvisie. Wij willen in overweging geven om hiervoor wel een reservering op te nemen om daarmee een spoedige uitvoering te geven aan de Mobiliteitsvisie. Wij vertrouwen erop dat wij met deze zienswijze u deelgenoot hebben gemaakt van onze positie en kijken uit naar voortzetting van de constructieve samenwerking.
Reactie algemeen bestuur
Ook wij streven naar een snelle uitvoering van de Mobiliteitsvisie na vaststelling. De Mobiliteitsvisie en de Visie Economisch Vestigingsklimaat worden naar verwachting begin 2026 vastgesteld. In 2026 worden beide visies verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma voor de komende vijf tot tien jaar, en in een geactualiseerde Strategische Agenda voor de periode 2027–2030. Deze visies vormen een verdieping van de opgaven uit de huidige Strategische Agenda 2023–2026, die als inhoudelijk kader dient voor de begroting 2026. In de begroting is rekening gehouden met lopende programma's en projecten. Eventuele financiële consequenties van de visies worden verwerkt in de eerstvolgende begrotingswijziging van 2026. Dit is eveneens vermeld in de aanbiedingsbrief bij de ontwerpbegroting die aan uw gemeente is toegezonden.
Capelle aan den IJssel
Geen zienswijze
Op 14 april 2025 heeft u ons de Ontwerpbegroting 2026 en de Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen toegezonden. Wij hebben het deze documenten besproken in onze raadsvergadering van 10 juli 2025. Wij hebben besloten geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de Ontwerpbegroting 2026 en de Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.
Reactie algemeen bestuur

We willen u bedanken voor uw reactie.
Delft
Algemeen
In reactie op uw verzoek dd 14 april 2025 sturen wij u onze zienswijze op de Ontwerpbegroting MRDH 2026. Uit de begroting blijkt dat er veel aandacht is voor duurzame en actieve mobiliteit en dat deelmobiliteit een steeds meer geïntegreerd onderdeel gaat uit maken van het (openbaar) vervoersysteem. Dit sluit aan bij de ambities die we in Delft hebben. We zijn blij dat MRDH ook in 2026 blijft samenwerken aan versterking van het ecosysteem voor Startups en scale-ups in Zuid-Holland. Dat sluit aan bij onze goede samenwerking rond het Innovatiedistrict Delft (IDD). Samen hebben we aandacht voor voldoende fysieke ruimte voor deze bedrijven in de regio. We waarderen de betrokkenheid van uw organisatie, onder andere in het proces rond de 10-jaars evaluatie van de MRDH-samenwerking, de IDD samenwerking, en de gezamenlijke inzet voor de vergroting van de capaciteit op de 'oude lijn', de spoorverbinding Leiden-Dordrecht. Wij spreken onze steun uit voor uw 'Ontwerpbegroting MRDH 2026' en uw 'Ontwerpbeleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen 2025'. Wij zijn tevreden dat u tegemoet bent gekomen aan het verzoek van de regionale colleges om de inwonersbijdrage naar beneden bij te stellen met 6,2%. Wij zien in de begroting 2026 wel graag enkele tekstwijzingen doorgevoerd worden en doen hiervoor een aantal voorstellen in onze zienswijze. Daarnaast leggen we enkele accenten voor de samenwerking in 2025.
Reactie algemeen bestuur
Dank voor uw positieve reacties op de ontwerpbegroting. We zijn blij te horen dat u tevreden bent met de verlaging van de inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat. Hieronder gaan we in op uw specifieke aandachtspunten.
Participatie
In MRDH-verband is recent veel gesproken over participatie en communicatie. We zien graag de uitvoer van de voornemens op dat vlak. We vragen de MRDH om in de begroting 2026 achter de alinea over de afspraken over de nieuwe Railconcessie voor de RET en de communicatie door vervoerders over de jaarlijkse vervoerplannen (pag. 21), de volgende zin op te nemen: "Bij die afspraken gebruiken we de resultaten van de evaluatie van de participatie-pilot bij de Mobiliteitsvisie en de acties uit het Actieplan evaluatie MRDH."
Reactie algemeen bestuur

We evalueren de resultaten van de pilot inwonersparticipatie bij de Mobiliteitsvisie om te bepalen of en hoe deze kunnen worden toegepast in de procedure voor vervoerplannen en nieuwe concessies. Deze tekst is toegevoegd aan de ontwerpbegroting 2026.

Brede welvaart

De MRDH heeft met de monitor Brede welvaart, beter beeld gekregen van de potentiële invloed vanuit de MRDH-kerntaken op raakvlakken die voor mensen en hun leefomgeving van waarde zijn. We zien graag dat de MRDH de begroting actualiseert o.b.v. het besluit over brede welvaart dd 4 april 2025:

- ☐ Na de alinea: "We werken de vastgestelde mobiliteitsvisie (gepland in 2025) uit in uitwerkingsplannen voor publieke mobiliteit. Dit gaat om plannen voor de bundeling van ontsluitend en vraagafhankelijk vervoer, HOV en mobiliteitsknooppunten (pagina 33)." toevoegen: "Hierbij besteden we aandacht aan de kansen en bedreigingen voor brede welvaart, vanuit de relatie met ruimtelijke ontwikkeling en sociaaleconomische opgaven."
- ☐ In de begroting 2026 als activiteit toevoegen: het herijken van het onderzoek brede welvaartmonitor (rapportage dd 3 december 2024, afspraak tot herijken binnen twee jaar).

Reactie algemeen bestuur

Meer welvaart en welzijn voor onze inwoners is het doel van ons werk. De monitor Brede Welvaart en de vervolgacties helpen ons om de focus te behouden op brede welvaart. Wat betreft de eerste opmerking:

- Wij zijn het eens dat de ruimtelijke ontwikkeling en sociaaleconomische opgaven telkens moeten worden meegenomen in onze activiteiten. Op pagina 33 voegen we toe: "We besteden aandacht aan de kansen en bedreigingen voor brede welvaart, in relatie tot ruimtelijke ontwikkeling en sociaaleconomische opgaven."
- Wat betreft de tweede opmerking voegen we toe: "In 2026 starten we met de herijking van het onderzoek naar de brede welvaartmonitor (rapportage d.d. 3 december 2024, met een afspraak om deze binnen twee jaar te herijken)."

Visie op economisch vestigingsklimaat en de mobiliteitsvisie

De metropoolregio werkt momenteel aan de visie op economisch vestigingsklimaat en de mobiliteitsvisie.

We verzoeken de MRDH om de teksten in de begroting over deze visies en bijbehorende uitwerking te beperken tot reeds vastgestelde (AB-)kaders. De keuzes en vaststelling van de doelen en/of uitvoeringskaders door de bestuurscommissies kunnen dan plaatsvinden, zonder afbreuk te doen aan de bruikbaarheid van teksten in de begroting 2026. Dit geldt bijvoorbeeld voor de passage op pagina 33.

Reactie algemeen bestuur

We hebben de tekst in de begroting gewijzigd, naar aanleiding van uw opmerking. Op een paar plekken zijn een paar stukken tekst verwijderd om niet vooruit te lopen op besluitvorming.

Innovatiedistrict Delft

We zijn blij dat MRDH ook 2026 haar bijdrage levert aan het samenwerkingsprogramma Startup/Scale-up Zuid-Holland en hierbij onder meer een rol pakt in het sturen op voldoende fysieke ruimte voor deze bedrijven in de regio, en in het samenwerken met het Rijk op dit thema. We ervaren die rol ook in de samenwerking rond het Innovatiedistrict Delft (IDD).

We zien graag dat de MRDH in de begroting 2026 de tekst over versterken van het innovatie-ecosysteem en innovatieprogramma's (pagina 41) concreet houdt, door het benoemen van o.a. de doelen en de MRDH-rol in het regionale ecosysteem Innovatiedistrict Delft (IDD).

Reactie algemeen bestuur

In de regio zijn verschillende netwerken en hotspots waar kennisinstellingen, bedrijven (startups, scale-ups en corporates) en overheden samenwerken aan innovatie. Voorbeelden hiervan zijn het Innovatiedistrict Delft en de Mechatronica Innovatie Campus in Schiedam, waar lokale partijen gezamenlijk innovatieve hotspots versterken.

Wij versterken deze programma's, locaties en netwerken verder door ze te koppelen aan regionale economische doelstellingen en ruimtelijk-economische randvoorwaarden, zoals bereikbaarheid en de beschikbaarheid van bedrijfsruimte.

Dit benadrukken we extra in de begroting en deze tekst is dus aan de ontwerpbegroting 2026 toegevoegd.

Accenten voor samenwerking 2025

We benoemen nog enkele punten waarop we aandacht vragen van de MRDH voor samenwerking in 2025 om de plannen uit de begroting 2026 uit te kunnen voeren:

1. We zijn blij met de toezegging in het concept-vervoerplan van EBS dat, met ingang van de dienstregeling voor tramlijn 19 naar de campus, EBS de avond- en weekendbediening van de campus gaat verzorgen.
2. Naast de tram- en busbediening van de campus hebben TU Delft, MRDH en gemeente Delft actief samengewerkt aan een uitvoeringsagenda om de bereikbaarheid van de campus te verbeteren. We kijken uit naar de concretisering van de maatregelen.
3. De waardevolle financiële bijdrage van MRDH stelt YES!Delft in staat om haar dienstverlening bij het ontstaan en de ontwikkeling van technische startups in de regio voort te zetten en te verbeteren. Deze bedrijven groeien vaak door in de regio en leveren een bijdrage aan de werkgelegenheid, maatschappelijke uitdagingen en het verdienvermogen van de regio.
4. De werkzaamheden aan het tracé van tramlijn 1 in combinatie met het onderhoud aan de Reineveldbrug en de reconstructie van de Wateringsevest vinden in goede afstemming plaats tussen gemeente Delft, HTM, MRDH en Provincie Zuid-Holland. We willen ook in 2025 de hinder voor het verkeer beperkt houden.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw constructieve zienswijze en de benoemde aandachtspunten. Wij waarderen de samenwerking met de gemeente Delft en de TU Delft op het gebied van de bereikbaarheid van de campus, de inzet op innovatieve bedrijvigheid via YES!Delft, en de gezamenlijke afstemming bij infrastructurele werkzaamheden.

Wij blijven ons inzetten voor een succesvolle uitvoering van de gezamenlijke ambities, met aandacht voor bereikbaarheid, innovatie en het beperken van hinder tijdens werkzaamheden.

Afsluitend

We kijken tot slotte terug op weer een positief samenwerkingsjaar.

De bestaans- en meerwaarde samenwerking MRDH is in de 10-jaars evaluatie van de MRDH-samenwerking bevestigd met een onafhankelijk feitenonderzoek.

Ook afgelopen jaar hebben we die meerwaarde ervaren in onder meer:

- De verschillende samenwerkingen over de gemeentegrenzen heen, zoals de studie ten aanzien van tramlijn 1, grensoverschrijdend deelmobiliteit en de Verkenning Oude Lijn.
- Het initiatief om een Visie Economisch Vestigingsklimaat op te stellen in nauwe betrokkenheid met de 21 gemeenten.

We zien uit naar de resultaten die wij in 2026 kunnen realiseren met de 21 deelnemende gemeenten en de MRDH-organisatie, ook in samenwerking met andere spelers in de regio. Wij blijven onze samenwerking graag ondersteunen met onze lokale kennis ten aanzien van kansen en knelpunten en ook met onze specifieke expertise.

Samen kunnen we impact maken om het innovatie-gedreven economisch potentieel in onze metropoolregio te verzilveren. En samen kunnen we de noodzakelijke mobiliteitstransitie realiseren, waarbij het openbaar vervoer en de fiets qua snelheid, gemak en veiligheid meer en meer een aantrekkelijk alternatief zijn voor de ongezonde, en leefruimte belastende verplaatsingen per auto.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw positieve terugblik op de samenwerking in het afgelopen jaar. Wij waarderen de actieve rol die gemeente Delft speelt in regionale trajecten, zoals de Verkenning Oude Lijn, de mobiliteitstransitie en de ontwikkeling van de nieuwe economische visie. Ook in 2026 kijken wij ernaar uit om samen verder te bouwen aan een sterke en innovatieve regio. Wij rekenen op uw lokale kennis en expertise om kansen te benutten en knelpunten effectief aan te pakken.

Den Haag

Besluit gemeenteraad Den Haag

1. als zienswijze op de begroting Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2025 vast te stellen dat de raad akkoord gaat met begroting;
2. deze zienswijze in te dienen bij het algemeen bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Reactie algemeen bestuur

Wij zijn blij met uw instemmende zienswijze.

Krimpen aan den IJssel

Geen zienswijzen op begroting en beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen.

Allereerst willen wij u bedanken voor de prettige en succesvolle samenwerking de afgelopen jaren. Wij onderschrijven het belang van regionale samenwerking. Onze regio staat voor grote opgaven. Samenwerking met alle gemeenten en partners is een belangrijk onderdeel om onze ambities te realiseren. We doen dit om onze regio te versterken om te zorgen dat onze inwoners hier prettig kunnen wonen, werken en leven.

Onze gemeenteraad besloot tijdens de raadsvergadering op 26 juni 2025 om geen zienswijzen in te dienen op de ontwerpbegroting 2026 en de beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen. Wij kunnen ons vinden in de financiële invulling van uw begroting aan de hand van de gezamenlijke opgaven en ambities uit de Strategische Agenda. Wij hebben geen technische opmerkingen op de begroting en de beleidsnota. De inhoudelijke verdiepingen bespreken we tijdens de trajecten van de mobiliteitsvisie en de visie op economisch vestigingsklimaat.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw positieve zienswijze. We zijn blij dat u zich kunt vinden in de financiële invulling van de gezamenlijke opgaven en ambities uit de Strategische Agenda.

Nog geen structurele oplossing van financiële opgaven van gemeenten.

Wij willen onze erkenning uitspreken dat u doortastend bent geweest met het verwerken van het gemeentelijke bezuinigingsvoorstel. Daarmee draagt u bij aan de financiële opgaven van alle gemeenten. De toegezegde middelen van het Rijk aan de gemeenten in de voorjaarsnota 2025 bieden tijdelijke verlichting, maar geen structurele oplossing. Er blijft dus onzekerheid over de structurele financiële opgaven van gemeenten. Wij blijven daarover in gesprek met al onze gemeenschappelijke regelingen.

Wij deelden eerder met u dat wij onze inwonerbijdrage voor het programma economisch vestigingsklimaat bespreken als ombuigingsmogelijkheid. Dat zijn bezuinigingsopties om de financiële opgaven op te lossen. Dit met als vertrekpunt dat alles boven het wettelijk minimum van gemeentelijke taken (in theorie) ter discussie kan staan. De gemeenteraad zal deze discussie verder voeren tijdens de behandeling van de gemeentelijke kadernota 2026. De gemeenteraad zal in eerste instantie bespreken of een optie interessant is voor verdere uitwerking of een onwenselijke bezuiniging is. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw erkenning van de doorgevoerde bezuiniging op de inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat. De deelname van een gemeente aan de MRDH houdt in dat die gemeente verplicht is de bijdragen te leveren die zijn overeengekomen in het kader van de regeling.

In de Visie Economisch Vestigingsklimaat, die na de zienswijze naar verwachting begin 2026 wordt vastgesteld, wordt ingezet op het aanboren van nieuwe publieke en private financieringsstromen. In lijn hiermee stelt de Visie voor te onderzoeken hoe de inwonerbijdrage kan worden afgebouwd tot een niveau dat voldoende is om de apparaatslasten en een deel van de investeringslasten te dekken. Deze aanpak maakt het mogelijk om verbindingen te leggen met nieuwe financieringsbronnen. Daarnaast stellen we voor om meerjarige financiële afspraken te maken met gemeenten, wat bijdraagt aan meer voorspelbaarheid, schaal en impact.

Afsluitend
Wij kijken uit naar de afronding van de mobiliteitsvisie en visie economisch vestigingsklimaat later dit jaar. Wij gaan graag samen met u aan de slag om de daaruit voortvloeiende ambities te realiseren.
Reactie algemeen bestuur
Ook wij kijken uit naar de afronding van de Mobiliteitsvisie en de Visie Economisch Vestigingsklimaat begin 2026. We zijn verheugd om samen met u aan de slag te gaan om de ambities die hieruit voortvloeien te realiseren.
Lansingerland
Algemeen
Op 15 april 2025 ontvingen wij de Ontwerpbegroting MRDH 2026 met het verzoek onze zienswijze kenbaar te maken. Deze vindt u hieronder. In de vorige zienswijze op de begroting 2025 van de MRDH hebben wij als gemeente aandacht gevraagd voor de financiële vooruitzichten van gemeenten. Zoals in de zienswijze (U25.02075) beschreven staat ten behoeve van de beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen, zien wij onze oproep tot bezuinigen terug in de ontwerpbegroting 2026. De gemeente Lansingerland constateert dat de MRDH, ondanks de noodzaak tot bezuiniging, zich onverminderd blijft inzetten voor het verbeteren van de bereikbaarheid en een betere aansluiting op verschillende vormen van vervoer. De MRDH zet zich in op het verder ontwikkelen en versterken van fieldlabs, regionale campussen, (woon- en) werklocaties, digitale connectiviteit, de regionale energiestrategie, en stimuleren van groen als vestigingsfactor. Deze ambities zien wij terug in de ontwerpbegroting 2026. Wel geven wij u een aantal aandachtspunten.
Reactie algemeen bestuur
Dank voor uw positieve reactie. Hieronder gaan wij in op de aandachtspunten die u heeft aangegeven.
Vervoersautoriteit
Als gemeente Lansingerland zijn we blij met de subsidie voor de fietsenstalling Berkel Westpolder die in de ontwerpbegroting is opgenomen. Deze subsidie komt ten goede aan de inwoners van onze gemeente en achten wij belangrijk voor het knooppunt van Berkel Westpolder. Verder vragen wij aandacht voor de Zoetermeer-Rotterdam rail (ZoRO rail) in relatie tot de ontwikkeling van Bleizo. Lansingerland wil, samen met de gemeente Zoetermeer, een vervolg geven aan deze verkenning om een overzicht te krijgen van noodzakelijk beleid en voorwaarden op het gebied van vervoerwaarde, economische groei en inwonersgroei om de HOV-verbinding kansrijker te maken. Daarnaast vragen wij aandacht voor de frequentie van zowel metro- als busverbindingen. Hierbij verwijzen we graag naar de reactie op de vervoerplannen 2026 RET / HTM / EBS van Lansingerland (kenmerk: U25.01750).
Reactie algemeen bestuur
Uw opmerkingen over de frequentie van metro- en busverbindingen zijn bekend en worden meegenomen in de besluitvorming over de vervoerplannen. Zie hiervoor ook de Nota van Reactie op de Vervoerplannen 2026, vastgesteld door de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit op 9 juli 2025. De verbinding Zoetermeer – Rotterdam sluit goed aan bij de corridoraanpak/gebiedsgerichte aanpak in onze concept-ontwerp Mobiliteitsvisie en Visie Economisch Vestigingsklimaat. Wij delen uw mening over de noodzaak om de

voorwaarden voor een kansrijke HOV-verbinding goed in beeld te brengen. De MRDH levert graag een bijdrage aan deze gezamenlijke opgave.

Visie economisch vestigingsklimaat

Voor het onderdeel economisch vestigingsklimaat is de MRDH bezig met de visie op het economisch vestigingsklimaat (vev). Op dit moment wordt gewerkt aan deze visie, in gezamenlijkheid met alle 21 gemeenten. Dit is een belangrijke en zeer omvangrijke stap voor het EV component om zichzelf naar de toekomst toe vorm te geven binnen de MRDH. Vanwege het lopende proces van de visie zouden we graag ruimte in het budget terugzien voor de inzet op de uitkomsten van de visie. De visie wordt op 9 juli besproken in de bestuurscommissie economisch vestigingsklimaat. Het dagelijks bestuur van de MRDH zal na de zomer de conceptversie van de visie vrijgeven voor zienswijzen. De programmakosten die hier uit zullen volgen zullen relatief kort na vaststelling van de begroting in september bekend worden. Zodoende is het verstandig en wenselijk om deze samenhang in de begroting te benoemen. De mogelijke noodzaak voor een snelle aanwending van middelen voor de uitkomsten van de visie zal verantwoord moeten worden vanuit de vastgestelde begroting 2026. Wij zien dan ook graag dat de MRDH een toelichting geeft in de begroting op de programmakosten van deze visie.

Reactie algemeen bestuur

De Visie Economisch Vestigingsklimaat en de Mobiliteitsvisie worden naar verwachting begin 2026 vastgesteld. In 2026 worden de visies verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma voor de komende vijf tot tien jaar en in een geactualiseerde Strategische Agenda voor de periode 2027–2030. Beide visies zijn een verdieping van de opgaven uit de huidige Strategische Agenda 2023–2026, die als inhoudelijk kader dient voor de begroting 2026. Op basis daarvan zal de besteding van het programmabudget in eerste instantie plaatsvinden.

Eventuele financiële consequenties van de nog vast te stellen visies voor het begrotingsjaar 2026 verwerken we in de eerstvolgende begrotingswijziging van 2026. Dit is ook vermeld in de aanbiedingsbrief bij de ontwerpbegroting die aan uw gemeente is toegezonden.

Leidschendam-Voorburg

Algemeen

Op 14 april 2025 ontvingen wij van u de Ontwerpbegroting 2026 en beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen 2025. De gemeenteraad waardeert de inhoud van de begroting, die aansluit bij de gezamenlijk vastgestelde koers in de Strategische Agenda van de MRDH en de evaluatie en het actieplan. Met deze zienswijzebrief brengt de gemeenteraad haar standpunt naar voren en deelt zij zowel haar waardering als haar aandachtspunten met betrekking tot de begroting. De gemeenteraad onderschrijft de analyse dat de sociaaleconomische en ruimtelijke opgaven waarvoor de regio staat urgent zijn en geen uitstel verdienen. Regionale samenwerking is voor Leidschendam-Voorburg essentieel om lokale ambities waar te maken. De MRDH wordt als een waardevol platform gezien om regionale samenhang te versterken, kennis te delen en gezamenlijk op te trekken richting het Rijk en andere partners.

De gemeenteraad erkent dat 2026, ondanks de bezuinigingen vanuit het Rijk, een cruciaal jaar wordt om gezamenlijk richting te geven aan de toekomst van de regio. Des te belangrijker dat deze samenwerking plaatsvindt op basis van reële ambities, duidelijke keuzes en goede afstemming met de gemeentelijke praktijk. De druk op ambtelijke capaciteit is ook in Leidschendam-Voorburg voelbaar, wat vraagt om scherpere in de uitvoering en een duidelijke meerwaarde van MRDH-inzet per thema en project.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw zienswijze en de duidelijke onderstreping van het belang van regionale samenwerking. Wij herkennen de urgentie van de opgaven en delen uw oproep tot realistische ambities en scherpe keuzes. Ook in 2026 kijken wij ernaar uit om samen te werken aan een effectieve uitvoering, met zichtbare meerwaarde voor de regio.

Ondersteuning visievorming, met aandacht voor doorwerking en uitvoerbaarheid

De raad steunt het proces om in 2025 te komen tot een Mobiliteitsvisie en een Visie Economisch Vestigingsklimaat. Beide trajecten kunnen bijdragen aan het verder versterken van de gezamenlijke koers. Daarbij vraagt de gemeenteraad nadrukkelijk aandacht voor de uitvoerbaarheid van beleidsvoornemens en de doorwerking naar lokale opgaven. De aansluiting van de visies met de opgaven en mogelijkheden van middelgrote gemeenten zoals Leidschendam-Voorburg verdient blijvende aandacht.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw steun aan het proces richting de Mobiliteitsvisie en de Visie Economisch Vestigingsklimaat. Wij nemen uw aandachtspunten over de uitvoerbaarheid en lokale doorwerking nadrukkelijk mee. De aansluiting op de opgaven van middelgrote gemeenten, zoals Leidschendam-Voorburg, blijft een belangrijk uitgangspunt in de verdere uitwerking.

Zorgen over structurele korting BDU, waar juist investeringen noodzakelijk zijn

De gemeenteraad heeft zorgen over de dreigende korting van 59 miljoen euro op de Brede Doeluitkering (BDU) voor de MRDH en ondersteunt het standpunt van het dagelijks bestuur dat deze korting onterecht is en spreekt haar steun uit voor de inzet van de MRDH richting het Rijk om deze voorgenomen korting ongedaan te maken.

De BDU is van essentieel belang voor de regio. Het biedt cruciale financiële ondersteuning aan het openbaar vervoer – dat al onder druk staat – en maakt (co)financiering mogelijk van zowel kleine infrastructurele projecten als grote mobiliteitsopgaven. Een structurele korting staat dan ook haaks op de urgente uitdagingen waarvoor de MRDH zich gesteld ziet: een groeiend aantal inwoners, de noodzaak om actieve en collectieve mobiliteit te stimuleren en het versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk.

Leidschendam-Voorburg zet vol in op een toekomstbestendige, duurzame bereikbaarheid van onder meer de Mall of the Netherlands. Dit vraagt om alternatieve oplossingen voor de stilgelegde A4 Haaglanden/N14-aanpak. De actieve inzet van de MRDH op dit vlak waarderen wij ten zeerste. Daarnaast vraagt de grootschalige woningbouw – waaraan ook Leidschendam-Voorburg een substantiële bijdrage levert – om aanvullende investeringen in mobiliteit en infrastructuur. Ook de bereikbaarheid van recreatieve bestemmingen per openbaar vervoer is een belangrijk aandachtspunt.

Deze gezamenlijke opgaven vragen niet om bezuinigingen, maar om structurele investeringen. Alleen zo kunnen we de regio leefbaar, bereikbaar en economisch sterk houden. Leidschendam-Voorburg werkt hierin graag nauw samen met de MRDH.

Reactie algemeen bestuur

Wij herkennen de noodzaak en stemmen in om samen de volgende stap voorwaarts te zetten. De BDU-korting vraagt inderdaad om een herziening van de financiële puzzel. De concept-ontwerp Mobiliteitsvisie gaat in op de grote opgaven in de regio en de stappen die we moeten zetten om vooruitgang te boeken. Laten we gezamenlijk de vervolgstappen voor de uitwerking zetten.

Waardering voor extra capaciteit via MRDH Support

De gemeenteraad waardeert het aanbod van extra capaciteit via het team MRDH Support. Het team wordt gezien als een belangrijke aanvulling om de realisatie van gemeentelijke doelstellingen te versnellen en kijkt uit naar de mogelijkheid om gebruik te maken van deze ondersteuning.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw waardering voor MRDH Support. Met MRDH Support beogen wij inderdaad gezamenlijke ambities sneller te realiseren, terwijl we tegelijkertijd kennis in de regio behouden. Het team voorziet inmiddels in een duidelijke regiobrede behoefte, en daarom hebben we besloten de pilot om te zetten in een structurele dienstverlening en de formatie uit te breiden. We zien uw aanvraag voor ondersteuning met belangstelling tegemoet.

Inwonerbijdrage Economisch Vestigingsklimaat: een gebaar dat wordt gewaardeerd

Tot slot waardeert de gemeenteraad het besluit om de inwonerbijdrage voor het Economisch Vestigingsklimaat in 2026 te verlagen naar 3 euro per inwoner. Dit gebaar wordt als een positieve ontwikkeling gezien in financieel uitdagende tijden, wat getuigt van oog voor de situatie van gemeenten.

De gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg benadrukt het belang van een solide financiële basis en strategische afstemming binnen de regio. Zij wenst het dagelijks bestuur veel succes bij de verdere voorbereiding van de begroting en kijkt uit naar een constructieve voortzetting van de samenwerking.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw waardering voor de verlaging van de inwonerbijdrage voor het Economisch Vestigingsklimaat. In de Visie Economisch Vestigingsklimaat, die na de zienswijze naar verwachting begin 2026 wordt vastgesteld, wordt ingezet op het aanboren van nieuwe publieke en private financieringsstromen.

De visie stelt daarnaast voor te onderzoeken hoe de inwonerbijdrage geleidelijk kan worden afgebouwd tot een niveau dat voldoende is om zowel de apparaatslasten als een deel van de investeringslasten te dekken. Deze aanpak maakt het mogelijk om verbindingen te leggen met nieuwe financieringsbronnen. Tevens stellen we voor om meerjarige financiële afspraken te maken met gemeenten, wat bijdraagt aan meer voorspelbaarheid, schaal en impact.

Maassluis
In uw brief van 14 april 2025 nodigt u ons uit onze zienswijze kenbaar te maken op de ontwerp begroting voor 2026. Wij hebben kennis genomen van de begroting en willen als eerste laten weten dat wij uw inspanningen waarderen en uw lobby voor openbaar vervoer in het belang van onze reizigers ondersteunen. Wij waarderen uw inzet van het afgelopen jaar om tot verdere beheersmaatregelen te komen. Omdat ons ravijnjaar echter niet eenmalig is, maar structureel, verzoeken wij u ook om verdere verkenningen te blijven doen naar aanvullende bezuinigingsmogelijkheden.
Reactie algemeen bestuur
In deze begroting is een verlaging van de inwonerbijdrage voor het Economisch Vestigingsklimaat doorgevoerd. In de Visie Economisch Vestigingsklimaat, die na de zienswijze naar verwachting begin 2026 wordt vastgesteld, wordt ingezet op het aanboren van nieuwe publieke en private financieringsstromen. De visie stelt daarnaast voor te onderzoeken hoe de inwonerbijdrage geleidelijk kan worden afgebouwd tot een niveau dat voldoende is om de apparaatslasten en een deel van de investeringslasten te dekken. Dit is noodzakelijk om verbindingen te leggen met nieuwe financieringsbronnen. Daarnaast stellen we voor om meerjarige financiële afspraken te maken met gemeenten, wat bijdraagt aan meer voorspelbaarheid, schaal en impact.
BDU
Tot slot merken wij op dat in de begroting nog geen rekening gehouden is met een eventuele korting van 10% op de BDU verkeer en vervoer. Wij verzoeken u met ons in overleg te treden om tot oplossingen te komen als deze korting doorgang vindt.
Reactie algemeen bestuur
Wij blijven met volle inzet lobbyen om de korting ongedaan te maken. Na Prinsjesdag verwachten wij meer duidelijkheid over de dreigende korting. Mocht de korting daadwerkelijk worden doorgevoerd, dan presenteren we in het najaar van 2025 een roadmap, waarin we samen met alle betrokkenen tijdig tot een besluitvormingsproces komen. In de planning houden we uiteraard rekening met de gemeenteraadsverkiezingen.
Midden-Delfland
Besluit instemmende zienswijze
Voor het indienen van een zienswijze heeft u de concept begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 met diverse bijlagen aangeboden. Deze documenten zijn door de gemeenteraad behandeld in zijn vergadering van 24 juni 2025. De gemeenteraad heeft besloten een instemmende zienswijze af te geven. Voor de inhoud en de uitgebreidere overwegingen verwijzen wij naar bijgevoegde 'raadsoplegger'. Mede namens de gemeenteraad geven wij u in deze brief een korte toelichting op de drie onderwerpen waar een zienswijze over wordt ingediend. In dezelfde vergadering heeft de gemeenteraad besloten de jaarstukken 2024 voor kennisgeving aan te nemen. De instemmende zienswijze houdt in dat de gemeenteraad akkoord is met de verlaging van de inwonersbijdrage voor het versterken van het economisch vestigingsklimaat. Met de verlaging van € 0,07 per inwoner is de nieuwe bijdrage € 3,00.

Met tevredenheid constateert de gemeenteraad dat met deze verlaging de MRDH bijdraagt aan de gemeentelijke bezuinigingsopgave voor 2026 en volgende jaren.
Reactie algemeen bestuur
Dank voor uw instemmende zienswijze. Hieronder gaan wij in op de specifieke onderwerpen die u heeft aangedragen.
Korting BDU en afhankelijkheid buslijn 33
In uw aanbiedingsnota en begroting uit u uw zorgen over een mogelijke korting op de Brede Doeluitkering en de consequenties daarvan op de mobiliteit en het openbaar vervoer in het bijzonder. Deze zorgen worden gedeeld door de gemeente Midden-Delfland. In het belang van onze inwoners op goed openbaar vervoer ondersteunen wij uw lobby richting het Rijk deze korting ongedaan te maken. Juist in deze tijd van toenemende verstedelijking en toenemende congestie op het wegennet is het investeren in openbaar vervoer, verkeersveiligheid en mobiliteit noodzakelijk. Een bezuiniging, in combinatie met toenemende kosten voor onderhoud en herstel van de infrastructuur, staat haaks op de openbare belangen. Wij ondersteunen uw standpunt om de mogelijke korting niet te verwerken in de begroting. Dit zou inhouden dat een bezuiniging op bovenstaande belangen gerealiseerd moet worden, wat ten koste gaat van de mobiliteit van inwoners en onze regio. Wel vragen wij u nadrukkelijk voor het belang van de bereikbaarheid van onze dorpen. Het aanbod openbaar vervoer is onze gemeente beperkt, terwijl een deel van onze inwoners volledig afhankelijk is van het openbaar en nog beperkter aanvullend vervoer. De 'slagader' voor het openbaar vervoer in onze gemeente is buslijn 33, welke als enige de gemeenschappen van Den Hoorn, Schipluiden en Maasland met elkaar verbindt. Deze dorpen zijn georiënteerd op het voorzieningenaanbod van de gemeenten Delft en Maassluis, waar deze buslijn ook een directe verbinding mee heeft. Een verlaging van de frequentie is vanuit het streven naar het versterken van de brede welvaart ongewenst.
Reactie algemeen bestuur
Wij herkennen de noodzaak en zetten graag samen de stap voor het versterken van brede welvaart voor al onze inwoners. De BDU-korting vraagt inderdaad om een herziening van de financiële puzzel. De concept-ontwerp Mobiliteitsvisie gaat in op de grote opgaven in de regio en de stappen die we moeten zetten om vooruitgang te boeken. Laten we gezamenlijk de vervolgstappen in dit proces zetten. Daarnaast herkennen wij de zorg over de druk op de bereikbaarheid met het openbaar vervoer. Mocht de korting op de BDU daadwerkelijk worden doorgevoerd, dan presenteren we in het najaar van 2025 een roadmap, waarin we samen met alle betrokkenen tijdig tot een besluitvormingsproces komen.
Economische groeipotentie benutten
Bij de oprichting van de MRDH was één van de doelstellingen om vanuit de regionale samenwerking de economische groeipotentie beter te benutten. Uit de 10-jaarlijkse evaluatie blijkt dat die doelstelling ten dele is gehaald. In het evaluatierapport is geconstateerd dat een gedeelde en gedragen visie op het verbeteren van het economisch vestigingsklimaat ontbreekt. Weliswaar is in de strategische agenda meer focus aangebracht, waardoor belangrijke

onderwerpen als de ondersteuning van het MKB, onderwijs-arbeidsmarkt en campusontwikkeling meer aandacht krijgen. De impact hiervan op de lange termijn in relatie tot het nog onbenut laten van de mogelijke groeipotentie is nog beperkt.

Wij ondersteunen het advies om meer impact te realiseren door het opstellen van een gezamenlijk gedragen visie, lobby en het investeren van een regionaal economisch netwerk van overheden, bedrijven en kennisinstellingen. In onze zienswijze op de 10-jaarlijkse evaluatie is verzocht de adviezen uit te werken in de economische visie MRDH voor 2050. Vanuit een gedeelde regionale visie is het wenselijk om te komen tot een meer integrale benadering van de economische sectoren en te streven naar een meer circulaire en digitale economie. Deze wijze van samenwerken biedt meer strategische kansen om de economische groeipotentie van de regio meer te benutten. Het is goed te constateren dat bij de uitwerking van de Visie op het economisch Vestigingsklimaat besloten is het advies van Berenschot verder uit te werken. Wij dragen graag bij aan de versterking van het economisch vestigingsklimaat, in het bijzonder vanuit de maatschappelijke meerwaarde van het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland.

Reactie algemeen bestuur

De MRDH erkent het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland als een essentieel onderdeel van het economisch vestigingsklimaat. Hoewel dit gebied geen directe focus heeft binnen de vijf economische clusters, draagt het aanzienlijk bij aan de brede welvaart en leefkwaliteit van de regio, wat een belangrijke randvoorwaarde is voor de vestiging van talent en bedrijvigheid.

Fietsstimulering

Wij willen hierbij expliciet aandacht vragen voor de kwaliteit en dóórontwikkeling van fietspaden, alsook voor het bijzondere groene en waterrijke karakter van onze gemeente en de regio als geheel. Deze kwaliteiten zijn van grote waarde voor de leefbaarheid, gezondheid en aantrekkelijkheid van het gebied. Bij projecten op het gebied van mobiliteit, woningbouw en economische ontwikkeling vragen wij structureel oog te houden voor veilige en goed onderhouden fietsverbindingen, behoud en versterking van het karakteristieke landschap en recreatieve routes. Een continu impuls voor het fietsnetwerk en voor de landschappelijke kwaliteit draagt bij aan de brede welvaart waar de MRDH naar streeft.

Reactie algemeen bestuur

Zowel in de Strategische Agenda als in de nieuwe concept-ontwerp Mobiliteitsvisie krijgt de fiets een belangrijke plaats binnen het mobiliteitsnetwerk. Zoals beschreven in de concept-ontwerp visie versterken lopen, fietsen en openbaar vervoer elkaar en vormen zij samen de kern van mobiliteit in de regio. De MRDH onderstreept het belang van investeren in fietsinfrastructuur. De MRDH kent een regionaal basisnetwerk fiets (RBF), dat de basis vormt voor het verstrekken van subsidies voor fietsinfrastructuur. Gemeenten kunnen op basis van de subsidieverordening Vervoersautoriteit MRDH 2024 tot 50% subsidie aanvragen voor fietsprojecten die binnen dit netwerk vallen. Daarnaast heeft de MRDH het programma Metropolitane Fietsroutes, met acht metropolitane fietsroutes, waaronder één in Midden-Delfland. Het doel van dit programma is het verbinden van woongebieden met werklocaties in de regio. Voor het verbeteren van deze routes kunnen gemeenten maximaal 70% subsidie aanvragen bij de MRDH.

Netwerkfunctie MRDH is een primaire taak

De samenwerking binnen de MRDH heeft een maatschappelijke meerwaarde. Een gezamenlijke visie en strategie van 21 gemeenten op de kerntaken economisch vestigingsklimaat en mobiliteit is van belang voor onze inwoners. Deze beleidsterreinen beperken zich immers niet tot de gemeentegrenzen. Tegelijkertijd hebben deze kerntaken van de MRDH een directe relatie met de ruimtelijke inrichting en brede welvaart.

De MRDH is vanuit deze inhoudelijke relatie met andere beleidsterreinen deelnemer aan meerdere regionale en nationale overlegplatforms. Deze netwerkfunctie is van belang en kan door meerdere gemeenten in de regio niet zelfstandig ingevuld worden. Wij vragen uw aandacht voor het blijven invullen van deze netwerkfunctie vanuit een integrale benadering van de kerntaken. Deze bredere integrale benadering vanuit brede welvaart, waar ons landschap aan bijdraagt, dient naar onze mening te worden gecontinueerd en bevestigd in de Mobiliteitsvisie en de Visie op het economisch Vestigingsklimaat.

Reactie algemeen bestuur

In zowel de Visie Economisch Vestigingsklimaat als de Mobiliteitsvisie wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan het belang van Brede Welvaart, met een eerste focus op het vergroten van het verdienvermogen van de regio en het verbeteren van de bereikbaarheid. In lijn met de Berenschot-evaluatie wordt er specifiek ingezet op strategische samenwerking. De netwerkfunctie speelt hierbij een belangrijke rol en wordt in beide visies benadrukt. In de visies worden de relaties en samenhang met onze partners en samenwerkingstrajecten, zoals bijvoorbeeld NOVEX Zuidelijke Randstad en NOVEX Rotterdamse Haven, duidelijk geschetst.

Nissewaard

Algemeen

In reactie op uw brief d.d. 14 april 2025 ontvangt u hierbij onze zienswijze op de Ontwerpbegroting MRDH 2026. Daarnaast reageren we gelijktijdig op het verzoek om zienswijze op de concept beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen 2025.

Onze regio kent op het gebied van brede welvaart en leefomgevingskwaliteit grote opgaven. Binnen de schaarse ruimte in de regio vragen de verschillende opgaven, zoals woningbouw, uitbreiding bedrijventerreinen, energie-infrastructuur, natuur en recreatie om een plek. De gemeente Nissewaard kent daarnaast als New Town haar specifieke opgaven. Doordat Nissewaard in een kort tijdsbestek is gebouwd, functioneert ze anders dan organisch gegroeide steden. Er is bijvoorbeeld een versnelde negatieve ontwikkeling te zien op het gebied van sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid, ontwikkelingsmogelijkheden voor de jeugd en bestaanszekerheid. Daarnaast zijn hele wijken aan herstructurering en vervanging toe.

Nissewaard wil zich verder ontwikkelen naar een gezonde toekomstbestendige stad, waar het aantrekkelijk wonen, werken en leven is, nu en in de toekomst. Naast onze eigen inzet zien we zowel binnen de New Town Alliantie als in de samenwerking binnen de NOVEX Haven en NOVEX Zuidelijke Randstad kansen om met verschillende partners

waaronder gemeenten en MRDH vanuit een breed kader met elkaar aan de slag te gaan. Om onze regio bereikbaar te houden en het economisch vestigingsklimaat te versterken ligt er voor de MRDH een belangrijke rol. Wij waarderen de inzet van de MRDH binnen het traject NOVEX Haven om de verbetering van de bereikbaarheid van Voorne-Putten en de Haven op de agenda te zetten. Een goede bereikbaarheid is immers essentieel voor het investeringsklimaat in de Rotterdamse haven en de sociaaleconomische ontwikkeling van Voorne-Putten.

Reactie algemeen bestuur

Ook wij erkennen de samenloop van meerdere sociaaleconomische opgaven in de New Towns. Deze kunnen alleen effectief worden opgepakt met een krachtige, brede regionale aanpak. De MRDH is inmiddels in gesprek met verschillende gemeenten over een sociaaleconomische aanpak met focus op de New Towns. Samen met u zullen we deze aanpak in de komende periode verbreden naar meerdere gemeenten.

Binnen de samenwerking van NOVEX Haven pakken wij vanuit het economisch vestigingsklimaat en het verbeteren van de bereikbaarheid onze rol om de economische behoeften van regionale clusters te koppelen aan kwetsbare gebieden en zo bij te dragen aan het aanpakken van sociaaleconomische uitdagingen.

Financiën

Als eerste willen we onze waardering uitspreken voor het proactief oppakken van de indexering met een lagere inwonersbijdrage. De MRDH wijst er terecht op dat de omvang van de BDU-uitkering (de Rijksfinanciering voor het OV) in balans moet zijn met de maatschappelijke opgaven en daarom dient mee te groeien met het aantal inwoners en de inflatie. De realiteit is helaas echter dat het voornemen van het Rijk om 10 % te gaan bezuinigen op deze financieringsbron vanaf 2026 nog niet van de baan is, en mogelijk blijft hier tot september 2025 onduidelijkheid over bestaan. Dit voornemen van het Rijk staat haaks op de noodzaak om de uitgaven in balans te brengen met de opgaven waar onze regio op het gebied van OV voor staat. Dit voor ons onbegrijpelijk voornemen, zien wij als een klap voor het openbaar vervoer en de maatschappelijke functie daarvan. Als MRDH zullen we alles op alles moeten zetten om het Rijk op andere gedachten te brengen en dit te voorkomen.

U geeft aan dat de korting van 59 miljoen euro nog niet is verwerkt in de voorliggende begroting. Wij vragen ons af of de MRDH in overweging heeft genomen om in 2026 al op dit dreigende tekort te willen anticiperen. Op de begrotingjaarschijf hebben wij geen opmerkingen. Het toekomstbeeld laat zien dat de huidige reguliere rijksbijdrage Brede Doeluitkering verkeer en vervoer (BDU)U onvoldoende investeringsruimte biedt om de gestelde ambities te kunnen realiseren. Dit terwijl de ambities groot zijn. We vragen om bij de te maken keuzes aandacht te blijven houden om de agglomeratiekracht te versterken voor de hele regio.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw waardering voor de doorgevoerde verlaging van de inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat. Wij blijven met volle inzet lobbyen om de korting ongedaan te maken. Na Prinsjesdag verwachten wij meer duidelijkheid over de dreigende korting. Mocht de korting daadwerkelijk worden doorgevoerd, dan presenteren we in het najaar van 2025 een roadmap, waarin we samen met alle betrokkenen tijdig tot een besluitvormingsproces komen. In de planning houden we uiteraard rekening met de gemeenteraadsverkiezingen.

Programma Exploitatie verkeer en openbaar vervoer

Naast de (schaarse) investeringsruimte en middelen voor exploitatie van het OV, zijn ook de middelen voor beheer en onderhoud essentieel. De budgetten voor beheer en onderhoud van assets dienen voldoende te zijn om te kunnen voorzien in aantrekkelijke OV-haltes en OV-knooppunten, zoals schone metrostations die beschikken over goed functionerende liften en roltrappen. We zijn in gesprek met de MRDH en RET om onze metrostations te verbeteren. Als financiële knelpunten goede oplossingen in de weg staan, dan vragen we om voldoende budget beschikbaar te stellen, zodat de staat van bestaande OV-voorzieningen het OV-gebruik voor iedereen meer aantrekkelijk maakt.

Reactie algemeen bestuur

Schone, (sociaal) veilige en toegankelijke haltes en stations zijn essentieel voor het behoud en de groei van het aantal reizigers. We zijn ons bewust van de uitdagingen waarmee de beheerders te maken hebben om dit niveau in stand te houden, en van de middelen die daarvoor beschikbaar zijn. Momenteel voeren we een studie uit naar de staat van de assets, om te bepalen of de bestaande budgetten voldoende zijn en blijven voor de opgave. Vervolgens wordt overwogen of en hoe deze budgetten op de lange termijn aangepast moeten worden. Voor de liften en roltrappen werkt de RET momenteel aan een plan om in de komende 3-4 jaar een inhaalslag te maken met grootonderhoud en vervangingen.

Programma Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer

Met het in 2022 vastgestelde maatregelenpakket BO MIRT afspraken werd een eerste stap gezet om de kwetsbare bereikbaarheid van Voorne Putten te versterken. Een groot deel van het maatregelenpakket is al gerealiseerd, maar er moeten nog stappen gezet worden. Met de openstelling van de Blankenburgverbinding is de druk op de N57 nog groter geworden. Daarnaast kunnen we constateren dat de aansluiting op de Blankenburgverbinding voor Nissewaard nog verbetering vraagt.

Het aantal inwoners van Nissewaard en de mate van bedrijvigheid zien wij de komende jaren verder toe nemen. Het aantal verkeersbewegingen zal daarmee ook stijgen. De verwachte groei van Nissewaard maakt het verder versterken van bereikbaarheid van Voorne-Putten noodzakelijk. Een robuuste bereikbaarheid van Nissewaard vraagt om het verder versterken van het OV, bijvoorbeeld in de vorm van een randstadrail of een extra oeververbinding en een betere aansluiting op de Blankenburgverbinding. Wij zijn benieuwd hoe de MRDH hierop in denkt te spelen.

De focus op actieve mobiliteit (fietsen en lopen) en collectieve mobiliteit (OV) is nuttig en noodzakelijk om de opgaven waar we voor staan in onze regio het hoofd te bieden, maar terecht wordt daarbij opgemerkt dat hierbij verschil moet worden gemaakt voor de uiteenlopende gebiedstypen. Belangrijk daarbij is de herkomst en bestemming van de inwoner die een reis moet maken. Zo is een aanzienlijk deel van de inwoners van Nissewaard werkzaam in de haven, een

uitgestrekt gebied met grote (fiets)afstanden en geen optimale ontsluiting met het OV. Het gaat dus niet alleen om het gebiedstype, maar vooral om het (lokale en regionale) reispatroon en de vervoersmogelijkheden die voldoende dienen aan te sluiten bij de mobiliteitsvraag van de inwoners en bezoekers. We willen graag met de MRDH het robuuster maken van het regionaal busvervoer, inclusief de verbinding Voorne Putten – Westland, in onze regio verder verkennen.

Reactie algemeen bestuur

De Mobiliteitsvisie, die begin 2026 wordt vastgesteld, vormt de basis voor een robuuste bereikbaarheid van Nissewaard en Voorne-Putten als onderdeel van de MRDH-regio. Met vijf strategische keuzes versterken we publieke en actieve mobiliteit, afgestemd op de specifieke bereikbaarheidsopgaven van Nissewaard. In samenwerking met gemeenten en andere partijen, en gekoppeld aan afspraken over woningbouw, voorzieningen en werklocaties, investeren we in hoogwaardig openbaar vervoer (HOV), zoals metro, snelle tram of metrobus, en in mobiliteitsknooppunten langs sleutelcorridors: de Groene Kruisweg (A15/Maasvlakte-Rotterdam Zuid) en de Blankenburgcorridor (Hoekse Lijn-Hellevoetsluis en Hoekse Lijn-Spijkenisse/Oud-Beijerland). Deze en aansluitende corridors verbeteren de verbindingen van Nissewaard met de Mainport, de Greenport, Den Haag en Oud-Beijerland, en versterken ook de verbindingen met Voorne aan Zee en Rotterdam.

Met de versterking van deze corridors sluiten we de Mainport beter aan op bestaande en nieuwe woningbouwlocaties en hun mobiliteitsbehoefte. Dit betreft onder andere Mainport-werknemers die te maken hebben met lange (fiets)afstanden en beperkte OV-ontsluiting, wat vaak leidt tot niet-ingevulde vacatures. Door actieve en collectieve mobiliteit, afgestemd op diverse gebiedstypen en reispatronen, te integreren met nieuwe en verbeterde HOV en mobiliteitsknooppunten, verminderen we de auto-afhankelijkheid, maken we ruimte voor logistieke stromen en versterken we de aantrekkelijkheid van Nissewaard.

Deze aanpak positioneert Nissewaard steviger in het regionale netwerk, met voordelen voor bedrijvigheid, bereikbaarheid en leefbaarheid. Wij kijken ernaar uit om samen met Nissewaard deze ambities verder uit te werken, zodat de bereikbaarheid van Nissewaard en Voorne-Putten toekomstbestendig wordt.

Programma Economisch Vestigingsklimaat

Het verder versterken van de bereikbaarheid en het economische vestigingsklimaat zien wij als voorwaarde om de opgaven die we als New Town kennen het hoofd te kunnen bieden. Daarbij is voor ons een sterke samenwerking tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven nodig om jongeren ook een goede toekomst te kunnen geven in Nissewaard. Wij brengen daarom het belang van een gezamenlijke aanpak onder uw aandacht.

Het innovatie-ecosysteem en innovatieprogramma's zijn behulpzaam bij het verhogen van de productiviteit en bedrijvigheid in de regio. We zoeken graag de samenwerking om te verkennen of Nissewaard hierbij kan aanhaken met vernieuwende diensten in de servicevalley, gerelateerd aan de transformatie van de Rotterdamse Haven.

Reactie algemeen bestuur

In de concept-ontwerp Visie Economisch Vestigingsklimaat is opgenomen dat we blijven inzetten op innovaties binnen en met de clusters. Eén van deze clusters is Duurzaam Maritiem & Haven. Uiteraard gaan wij graag met u de samenwerking aan.
Ontwikkelmaatschappij voor Beter Benutten van bedrijventerreinen
Nissewaard juicht toe dat de MRDH werkt aan een ontwikkelmaatschappij voor het Beter Benutten van bedrijventerreinen. Dit is immers een zaak van lange adem. Een ontwikkelmaatschappij zorgt voor de nodige verankering van de ondersteuning en regievoering op dit gebied, ook financieel.
Reactie algemeen bestuur
Het is goed om te horen dat u de verkenning naar een ontwikkelingsmaatschappij toejuicht. Wij zijn van mening dat dit een belangrijke bijdrage levert aan het beter benutten van bedrijventerreinen. Uw gemeente wordt nauw betrokken bij de uitwerking van deze verkenning.
Programma Economisch Vestigingsklimaat
Dat het midden en kleinbedrijf grote behoefte heeft aan informatie en advies om tijdig beslissingen te kunnen nemen voor de gezondheid van hun bedrijf, herkent Nissewaard. Dienstverlening vanuit overheden met een duidelijk aanbod, en meer samenhang in de regio, zijn zeker nuttig. Laten we in MRDH-verband praktische kennis en ervaringen uitwisselen, zodat we onze ondernemers optimaal verder kunnen helpen bij de vragen en uitdagingen waar ze tegenaan lopen. We kunnen leren van de best practices in dit verband. De praktische toepasbaarheid bij de uitwisseling van kennis en ervaringen biedt wat ons betreft ook de juiste inspiratie en aanknopingspunten voor de koersbepaling in de MRDH als platform, en de weerslag daarvan in de op te stellen Economische Visie. We horen graag hoe de MRDH ten aanzien van het verder versterken van het economisch vestigingsklimaat met ons wil optrekken.
Reactie algemeen bestuur
In de ontwerp-concept Visie Economisch Vestigingsklimaat is ook aandacht besteed aan actieve kennisuitwisseling met de 21 gemeenten om ondernemers optimaal te helpen bij vragen en uitdagingen en in het uitvoeringsprogramma dat volgt op de visie bepalen we samen hoe we dat het beste doen.
Pijnacker-Nootdorp
Korting inwonerbijdrage
Wij ontvingen uw brief van 14 april 2025 waarin u ons uitnodigt onze zienswijze kenbaar te maken op de ontwerpbegroting MRDH 2026. In de kaderbrief begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen, die op 3 december 2024 mede namens Pijnacker-Nootdorp is verzonden, hebben wij u gevraagd om een indexering van 4,2% toe te passen en de begroting met 6,2% te verlagen ten opzichte van de begroting 2025. Wij constateren dat de MRDH de gevraagde bezuiniging geheel heeft doorgevoerd, waarvoor dank. De door de MRDH begrote bijdrage 2026 past daarmee binnen de begroting van de gemeente.

Wel plaatsen wij een kritische kanttekening bij de vertaling van de bezuiniging. Graag zouden wij zien dat deze meer landt in een verbeterde efficiëntie van de uitvoering en kosten van het apparaat en minder in de uitvoering van de taken, waaronder het versterken van het economisch vestigingsklimaat in de vorm van bijdragen en cofinanciering aan gemeentelijke projecten.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw positieve reactie op de doorgevoerde bezuiniging op de inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat. Het onderdeel Economisch Vestigingsklimaat heeft een kleine maar hoogwaardige kern van medewerkers die actief de verbinding legt met zowel gemeentelijke ambtelijke apparaten als het bedrijfsleven en kennisinstellingen.

Het programma Economisch Vestigingsklimaat werkt met een netwerkgerichte en faciliterende aanpak om impact te realiseren voor de 21 gemeenten, op een zo efficiënt mogelijke manier. Met een relatief beperkt budget en een bijbehorend apparaat dragen we bij aan het verbeteren van het economisch vestigingsklimaat in onze regio, en versterken we de activiteiten van gemeenten en andere organisaties op dit terrein. Het grootste deel van het programmabudget zetten we in voor (co)financiering van projecten in de regio, via bijdragen aan gemeenten. De kosten van het apparaat blijven binnen het in de kadernota afgesproken maximale percentage.

Beter benutten ruimte

We vragen de MRDH inzet te plegen en voortgang te boeken in het faciliteren van gemeenten bij het beter benutten van de ruimte op bedrijventerreinen en behoud van ruimte voor werken. Daarnaast verzoeken we u om aandacht te houden voor de kleinere winkelcentra in middelgrote gemeenten, als essentiële voorzieningen die bijdragen aan het voorzieningenniveau en leefbaarheid in de regio.

Reactie algemeen bestuur

Als MRDH zijn wij bezig met het uitvoeren van onze "beter benutten"-aanpak, als onderdeel van onze Strategie Bedrijventerreinen. Wij blijven graag samenwerken aan het optimaal benutten en behouden van ruimte voor werkgelegenheid. Daarnaast blijven we actief kennisdelen, bijeenkomsten organiseren en onderzoek doen om dorpen en steden vitaal te houden, inclusief vitale winkelcentra en voorzieningen.

Alternatieve financiering of subsidiëring

Uit de begroting blijkt dat de financiële middelen om de doelen van de MRDH te realiseren onder druk staan door de dreigende korting op de Brede doeluitkering. Ook beschikken de gemeenten de komende jaren over minder geld door een korting op het gemeentefonds. Daarmee neemt, zoals in de begroting terecht wordt geconstateerd, de noodzaak toe om op zoek te gaan naar nieuwe of alternatieve financieringsvormen. We geven de MRDH in overweging om hiervoor een actieplan op te stellen met concrete stappen om de mogelijkheden tot (externe) financiering en (Europese) subsidiëring te onderzoeken.

Reactie algemeen bestuur

Wij herkennen de druk op de financiële middelen en blijven ons gezamenlijk inzetten op de lobby om de korting ongedaan te maken. Mocht de BDU-korting daadwerkelijk worden doorgevoerd, dan presenteren we in het najaar van 2025 een roadmap, waarin we samen met alle betrokkenen tijdig tot een besluitvormingsproces komen.

De concept-Mobiliteitsvisie gaat daarnaast in op de grote opgaven in de regio en de stappen die we moeten zetten. Laten we gezamenlijk de vervolgstappen zetten om de bereikbaarheid op peil te houden en tegelijkertijd alternatieve mogelijkheden te verkennen.

In de Visie Economisch Vestigingsklimaat, die na de zienswijze naar verwachting begin 2026 wordt vastgesteld, zetten we in op het aanboren van nieuwe publieke en private financieringsstromen. In lijn hiermee stelt de Visie voor te onderzoeken hoe de inwonerbijdrage kan worden afgebouwd tot een niveau dat voldoende is om zowel de apparaatslasten als een deel van de investeringslasten te dekken. Dit is noodzakelijk om verbindingen te leggen met nieuwe financieringsbronnen.

Tevens stellen we voor om meerjarige financiële afspraken te maken met gemeenten, wat bijdraagt aan meer voorspelbaarheid, schaal en impact.

Eigen vermogen MRDH

Wij constateren dat de MRDH een relatief hoog eigen vermogen heeft (€ 45 miljoen). Bij een Gemeenschappelijke Regeling vormen de deelnemers de financiële buffer en is fysiek eigen vermogen binnen de GR daardoor minder noodzakelijk. Wij stellen voor om de risicoreserve financieringen ad € 40 miljoen geleidelijk in te zetten voor de taken en te steunen op de weerstandscapaciteit van de deelnemers.

Reactie algemeen bestuur

De Risicoreserve Financieringen is ingesteld om de risico's die verbonden zijn aan het aantrekken en verstrekken van leningen in het kader van de publieke taak adequaat te beheersen. Eind 2016 nam de MRDH, na ontvangst van de zienswijzen van de gemeenten, de financieringsrol van de gemeenten Rotterdam en Den Haag over van de vervoerders. Het doel van deze overname was om structureel meer middelen beschikbaar te stellen voor de verkeer- en vervoeropgaven.

De MRDH vroeg destijds een externe partij om de risico's te analyseren. Op basis van dit advies werd geadviseerd het weerstandsvermogen van de MRDH te verhogen, wat de MRDH heeft overgenomen. Het vormen van een risicoreserve werd daarmee een onlosmakelijk onderdeel van de voorwaarden voor de overname van de financieringsrol. Veel gemeenten vroegen in hun zienswijzen aandacht voor het adequaat en blijvend toezien op risicobeperking. Zij vroegen de MRDH om de risicoreservering tijdig op orde te hebben, overeenkomstig het advies van Deloitte, zodat de risico's voor zowel de MRDH als de deelnemende gemeenten tot een minimum zouden worden beperkt (uit: Nota van beantwoording Treasurystatuut MRDH 2016 en financieringen, Algemeen Bestuur MRDH 9 december 2016).

Het verlagen van het weerstandsvermogen binnen de MRDH betekent dat de 21 gemeenten hun eigen weerstandsvermogen zouden moeten verhogen. Dit zou hen blootstellen aan risico's die zij zelf niet actief kunnen beheren. Het Algemeen Bestuur verwacht daarom dat een voorstel waarbij niet de MRDH, maar de gemeenten zelf zorgdragen voor het weerstandsvermogen, niet op instemming van de gemeenten zal kunnen rekenen.

Met het aanhouden van een weerstandsratio van 1 voldoen we aan de eisen die zijn opgenomen in de kaderbrief begroting, die we mede namens uw gemeente hebben ontvangen.

Kaderbrief

In uw begroting is niet alle informatie opgenomen zoals gevraagd in de kaderbrief. Daarom vragen wij u de begroting aan te vullen met de ontbrekende informatie over 'maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen'. We verzoeken u ook om de gevraagde prestatie-indicatoren over 'informatiebeveiliging, informatiebeheer en gegevensbescherming' in de begroting op te nemen.

Het totaal overziend kunnen wij instemmen met uw ontwerpbegroting 2026, waarbij wij u verzoeken de door ons genoemde aandachtspunten in overweging te nemen.

Reactie algemeen bestuur

In reactie op uw opmerking over het ontbreken van informatie met betrekking tot maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI), zoals gevraagd in uw kaderbrief, geven we graag een nadere toelichting, onder andere in lijn met het bestaande inkoopbeleid van MRDH.

Sinds 2017 hanteert MRDH een inkoopbeleid waarin rechtmatigheid, doelmatigheid en transparantie centraal staan.

Binnen dit kader is er ruimte voor het realiseren van maatschappelijke meerwaarde via inkoop. Daarnaast houdt MRDH als concessieverlener in de concessie-eisen ook rekening met aspecten zoals duurzaamheid.

In de begroting worden diverse uitgaven vermeld die bijdragen aan MVOI-doelstellingen, zoals:

1. Investerings in zero-emissiebussen en laadinfrastructuur,
2. Subsidies voor metropolitane fietsroutes en verkeersveiligheid,
3. Bijdragen aan innovatieprogramma's zoals InnOVatieroute en Smart Mobility,
4. Ondersteuning van pilots voor deelmobiliteit en toegankelijk openbaar vervoer.

Er is, zoals geconstateerd, geen aparte paragraaf in onze begroting opgenomen over MVOI. De maatschappelijke impact van MRDH zelf op inkoopgebied is dan ook beperkt, maar de indirecte invloed is duidelijk merkbaar. In de busconcessies wordt bijvoorbeeld zero-emissie als eis opgenomen voor de busvloot. In het verkeer stimuleert MRDH de gemeenten door een verhoogde subsidie de aanleg van fietsroutes mogelijk te maken, waardoor meer mensen de auto kunnen laten staan en de fiets als alternatief gebruiken. De gemeenten "kopen" echter zelf de aannemer en de door deze gebruikte middelen in.

In de bedrijfsvoering van MRDH zelf wordt relatief weinig ingekocht, waarbij het grootste deel van de inkoop bestaat uit de inhuur van personeel.

Naar aanleiding van uw reactie, zijn in de ontwerpbegroting prestatie-indicatoren opgenomen over 'informatiebeveiliging, informatiebeheer en gegevensbescherming' in de paragraaf bedrijfsvoering. Hierin is ook extra toelichting opgenomen over wat de prioriteit heeft voor MRDH.

Ridderkerk

Algemeen en verwerking mogelijke korting BDU
Op 14 april 2025 hebben wij de ontwerpbegroting 2026 en de beleidsnota voorzieningen, reserves en fondsen ontvangen. U heeft ons in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. De ontwerpbegroting 2026 is besproken in onze raadsvergadering van 19 juni 2025. De ontwerpbegroting geeft ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen. Wij spreken onze waardering uit dat u ook in deze voor de MRDH financieel uitdagende tijden de de inwonerbijdrage Economisch Vestigingsklimaat naar beneden heeft bijgesteld tot 3 euro per inwoner. Wij kunnen de keuze volgen om de dreigende korting van € 59 miljoen nog niet te verwerken in de begroting, nu met het besluit om de Brede Doeluitkering naar de vervoerregio's te handhaven ook de grondslag onder de korting is weggevallen. Wij verzoeken u dit risico op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risico's. Een eventuele korting van 59 miljoen heeft namelijk direct gevolgen voor de ambities uit de Mobiliteitsvisie en daarmee ook rechtstreeks voor onze inwoners en reizigers. Indien u deze zienswijze niet overneemt, ontvangen wij graag een uitgebreidere toelichting dan in de aanbiedingsbrief beschreven waarom u het risico zo gering acht.
Reactie algemeen bestuur
Dank voor uw waardering voor het naar beneden bijstellen van de inwonerbijdrage voor het Economisch Vestigingsklimaat. Mede naar aanleiding van uw zienswijze, is in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risico's" van de MRDH begroting 2026 is een passage opgenomen over het risico van een mogelijke korting op de BDU in het kader van de vermindering van het aantal SPUKs. Gezien de onzekerheid hierover, is de korting zelf niet verwerkt in de begroting, maar wordt het risico wel benoemd.
Mobiliteitsvisie en Visie Economisch vestigingsklimaat
In september 2025 wordt zowel de Mobiliteitsvisie als de Visie Economisch vestigingsklimaat voor zienswijze aangeboden aan de deelnemende raden. Twee belangrijke visies voor de toekomst van onze regio. Wij zullen van die gelegenheid gebruik maken om een beleidsmatige zienswijze in te dienen. Om deze reden hebben wij dit jaar geen andere zienswijze op de ontwerp begroting 2026 anders dan hierboven genoemd. Wij vertrouwen erop dat wij met deze zienswijze u deelgenoot hebben gemaakt van onze positie en kijken uit naar voortzetting van de constructieve samenwerking.
Reactie algemeen bestuur
Dank u hartelijk voor uw reactie. Wij kijken uit naar uw beleidsmatige zienswijze op beide visies.
Rijswijk
Algemeen

Hierbij ontvangt u de zienswijze van de gemeenteraad van Rijswijk op de ontwerpbegroting 2026 en de beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH).

In zijn algemeenheid benadrukken we het belang van een sterke samenwerking binnen de MRDH. De MRDH laat daarbij de nodige ambitie zien om hier invulling aan te geven, via het Actieplan Evaluatie en de nieuwe Mobiliteitsvisie en Economische Visie waar aan wordt gewerkt. Een sterke samenwerking vergt naast ambities een solide financiële basis, ook in tijden waarin het voor gemeenten financieel uitdagend is. Op basis van de ontwerpbegroting en de beleidsnota reserves zijn we van mening dat die financiële basis er ligt.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw zienswijze op de ontwerpbegroting 2026 en de beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen van de MRDH. We waarderen de nadruk die u legt op het belang van een sterke samenwerking binnen de MRDH.

Wij delen uw opvatting dat de MRDH de nodige ambitie toont via het Actieplan Evaluatie en de concept-ontwerp Mobiliteitsvisie en Visie Economisch Vestigingsklimaat. Een sterke samenwerking vereist inderdaad een solide financiële basis, ook in financieel uitdagende tijden voor gemeenten. Op basis van de ontwerpbegroting en de beleidsnota reserves zijn we het met u eens dat die financiële basis er ligt.

Inwonerbijdrage EV

We spreken onze waardering uit dat de begroting voldoet aan de kaders zoals meegegeven in de kaderbrief begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen. De financiële uitgangspunten vastgesteld door het algemeen bestuur in de Kadernota MRDH begroting 2026 en ook overgenomen in de Ontwerpbegroting MRDH 2026 komen overeen met de financiële uitgangspunten opgenomen in de kaderbrief begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen. Concreet betekent dit het toepassen van een indexering van +4,2% en het invullen van de financiële taakstelling van -6,2% t.o.v. de begroting 2025.

Het invullen van de financiële taakstelling resulteert in een verlaging van de inwonerbijdrage van € 3,07 voor de begroting 2025 naar € 3,00 voor de begroting 2026. Hoewel we een verlaging van de inwonerbijdrage zien als positief zien, betekent dit wel dat er minder geld beschikbaar is voor het versterken van het economisch vestigingsklimaat. We ondersteunen de actie van de MRDH om met gemeenten in gesprek te gaan over afspraken voor de duurzame bekostiging van het programma voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw waardering. In de Visie Economisch Vestigingsklimaat, die na de zienswijze naar verwachting begin 2026 wordt vastgesteld, zetten we op het aanboren van nieuwe publieke en private financieringsstromen.

In lijn hiermee stelt de Visie voor te onderzoeken hoe de inwonerbijdrage geleidelijk kan worden afgebouwd tot een niveau dat voldoende is om zowel de apparaatslasten als een deel van de investeringslasten te dekken. Dit is noodzakelijk om

verbindingen te leggen met nieuwe financieringsbronnen. Daarnaast stellen we voor om meerjarige financiële afspraken met gemeenten te maken, wat bijdraagt aan meer voorspelbaarheid, schaal en impact.

Brede Doeluitkering en lobby

Een zorgpunt in de ontwerpbegroting is de voorgenomen korting van het Rijk op de Brede Doeluitkering (BDU) die vanaf 2027 van kracht gaat worden. De MRDH gaat er in de ontwerpbegroting vooralsnog van uit dat de korting wordt ingetrokken; deze is dan ook nog niet verwerkt in de begroting. We hebben kennis genomen van uw lobbybrief om de korting op de BDU ongedaan te maken en ondersteunen de lobby van harte. Tegelijkertijd verzoeken we de MRDH ook om te anticiperen op het scenario dat de korting op de BDU wel wordt doorgevoerd. Concreet vragen we u om onderzoek te doen naar alternatieve mogelijkheden van financiering voor de BDU en om te starten met een afwegingskader voor bezuinigingen op de BDU. Investeren in infrastructuur en mobiliteit blijft immers essentieel, zeker voor sterk groeiende gemeenten als Rijswijk maar ook om de regio als geheel bereikbaar te houden. In dat kader blijven we het belang benadrukken van regionale samenwerking voor beter openbaar vervoer (voor bijvoorbeeld Rijswijk Buiten) en een betere inpassing en ondertunneling van de Prinses Beatrixlaan.

Reactie algemeen bestuur

Na Prinsjesdag verwachten wij meer duidelijkheid over de dreigende korting. Mocht de korting daadwerkelijk worden doorgevoerd, dan presenteren we in het najaar van 2025 een roadmap waarin we, samen met alle betrokkenen, tijdig tot een besluitvormingsproces komen. In de planning houden we uiteraard rekening met de gemeenteraadsverkiezingen.

Rotterdam

Mogelijke BDU korting

Op 14 april 2025 heeft de Metropoolregio Rotterdam Den Haag de gemeenteraad van Rotterdam uitgenodigd een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag voor 2026. De gemeenteraad heeft hierover op 19 juni beraadslaagd en daarbij de volgende zienswijze vastgesteld.

De belangrijkste opmerkingen en aandachtspunten:

- Wij steunen de oproep van de MRDH aan het Rijk om de korting op de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer terug te draaien en vragen de MRDH zich hiervoor te blijven inzetten.
- Wij maken ons wel zorgen om het ontbreken van deze korting als risico in de begroting, en het ontbreken van een voorgestelde aanpak indien (deels) intrekken van de korting uitblijft.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw zienswijze en de steun voor de oproep van de MRDH om de korting op de BDU terug te draaien. Wij blijven ons hiervoor inzetten. Daarnaast is de mogelijke korting op de BDU inmiddels benoemd als risico in de begroting, als onderdeel van paragraaf 4.3 "Weerstandsvermogen en risico's".

Na Prinsjesdag verwachten wij meer duidelijkheid over de dreigende korting. Mocht de korting daadwerkelijk worden doorgevoerd, dan presenteren we in het najaar van 2025 een roadmap waarin we, samen met alle betrokkenen, tijdig tot een besluitvormingsproces komen. In de planning houden we uiteraard rekening met de gemeenteraadsverkiezingen.

Inwonerbijdrage EV
- Verder stellen wij vast dat de MRDH maatregelen heeft genomen om de inwonersbijdrage te verlagen door af te zien van de actualisatie van eerder geschatte indexeringen. We kunnen met de geboden toelichting instemmen met de conceptbegroting.
Reactie algemeen bestuur
Wij zijn blij dat u kunt instemmen met deze begroting.
Schiedam
Algemeen
Met uw aanbiedingsbrieven van 14 april jl. nodigde u onze gemeenteraad uit om zienswijzen te geven op de MRDH begroting 2026 en de beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen 2025. Met deze brief komen wij aan u verzoek tegemoet en delen wij u onze mede, zoals besloten in de gemeenteraadsvergadering van 15 juli 2025. Terecht benoemt u in uw aanbiedingsbrief de bezuinigingen vanuit het Rijk, die zowel op de gemeenten als de MRDH een negatieve impact hebben. De definitieve gevolgen zijn door onduidelijk beleid van de rijksoverheid nog niet te berekenen, maar er dient ernstig rekening gehouden te worden met de negatiefste scenario's. Ten gevolge hiervan kunnen nieuwe bezuinigingen niet worden uitgesloten. Wij willen u vragen om onze zienswijze tegen deze achtergrond te lezen en niet vanuit een gebrek aan waardering voor de MRDH.
Reactie algemeen bestuur
Dank voor uw zienswijze. We begrijpen dat het door de gestelde termijn niet mogelijk is om de zienswijze definitief door uw gemeenteraad vast te laten stellen vóór 7 juli, en we waarderen dat u vooruitlopend op het besluit van de gemeenteraad de opgestelde concept-zienswijze met ons deelt. We nemen de opmerkingen over de bezuinigingen vanuit het Rijk en de onzekerheid over de gevolgen daarvan, die zowel voor de gemeenten als de MRDH een negatieve impact hebben, uiteraard serieus. We begrijpen dat de exacte gevolgen nog niet te berekenen zijn door onduidelijk beleid van de rijksoverheid en dat er rekening gehouden moet worden met de meest negatieve scenario's. We zullen de zienswijze tegen deze achtergrond zorgvuldig in onze besluitvorming betrekken, en willen benadrukken dat we deze zienswijze niet beschouwen als een gebrek aan waardering voor de MRDH, maar juist als een waardevolle bijdrage aan het proces.
Begrotingseffecten van een mogelijke korting van de BDU in beeld brengen
U heeft ervoor gekozen om in uw begroting voor 2026 nog niet vooruit te lopen op de korting van €59 miljoen op de Brede doeluitkering (BDU) voor de MRDH. Definitieve besluitvorming hierover vindt pas plaats bij de behandeling van de begroting in de Tweede Kamer. Echter wij willen u vragen om, tegen het licht van een mogelijke negatieve uitkomst, zo snel mogelijk de consequenties in beeld te brengen van deze korting. Gelet op de impact op het voorzieningenniveau van het openbaar vervoer in onze regio, achten wij het niet verantwoord om hier nog langer mee te wachten. Als de korting

doorgaat, dan zullen er keuze gemaakt moeten worden die direct voelbaar zijn in de begroting. Daarbij willen wij dan ook graag inzicht verkrijgen in de achtergrond van deze keuzes en ook waarom deze keuzes de voorkeur hebben boven andere mogelijk te maken keuzes. Ook willen wij graag inzicht krijgen in alternatieven om een gefundeerde discussie over deze keuzes mogelijk te maken.

Reactie algemeen bestuur

Allereerst blijven we ons met volle inzet richten op de lobby om de korting ongedaan te maken. Na Prinsjesdag verwachten we meer duidelijkheid over de dreigende korting. Mocht de korting daadwerkelijk worden doorgevoerd, dan presenteren we in het najaar van 2025 een roadmap waarin we, samen met alle betrokkenen, tijdig tot een besluitvormingsproces komen. In de planning houden we uiteraard rekening met de gemeenteraadsverkiezingen.

Daarnaast gaat de concept-Mobiliteitsvisie in op de grote opgaven in de regio en de stappen die we moeten zetten om vooruitgang te boeken. Laten we gezamenlijk de vervolgstappen zetten om de bereikbaarheid op peil te houden. De aandachtspunten die u heeft meegegeven, nemen we hierin op, aangezien deze bepalend zijn voor de oplossingen. We betrekken u, evenals de andere gemeenten en betrokkenen, vroegtijdig in dit traject.

Terughoudendheid nieuwe activiteiten en eerst uitvoeren lopende activiteiten

Ondanks onzekere tijden toont de MRDH haar kracht en ambities. Dit is ook nodig om de positie van de regio en haar inwoners te borgen en te verbeteren. Een nieuwe mobiliteitsvisie en Visie op het Economische Vestigingsklimaat zijn in ontwikkeling. Een onderwerp als Brede Welvaart wordt opgepakt en het Actieplan naar aanleiding van de evaluatie is vormgegeven.

Echter, wij zien ook dat er nog lopende projecten van regionaal belang zijn, die niet of met flinke vertraging worden gerealiseerd. Wij vragen u om zich vooral te richten op uw kerntaken en de lopende activiteiten en daarbij terughoudend te zijn in het zoeken van verbredingen die extra investeringen vragen. De teruglopende financiële middelen van de MRDH (door korting BDU, verlaging inwonersbijdrage) zouden naar onze mening niet ingezet moeten worden voor het vergroten van de ambtelijke organisatie van de MRDH en nieuw beleid, maar voor het realiseren van huidige regionale projecten en het in stand houden van openbaar vervoervoorzieningen voor onze bewoners. Dit zou naar onze mening dan ook moeten leiden tot maatregelen, zoals bijvoorbeeld het invoeren van een vacaturestop, totdat duidelijk is welke capaciteit benodigd is. Mede omdat nieuwe activiteiten ook extra inzet van capaciteit door onze gemeente vraagt, die wij eveneens niet beschikbaar hebben.

Wij vragen u dan ook om de begroting dusdanig in te richten, dat deze een realistische afspiegeling geeft van de te verwachten inkomsten en uitgaven. Verder zien wij graag een analyse tegemoet van de huidige ambtelijke capaciteit afgezet tegen de uitgangspunten en wensen die worden opgenomen in de nieuwe Mobiliteitsvisie, de nieuwe visie op het Economische Vestigingsklimaat en het actieplan evaluatie MRDH.

Reactie algemeen bestuur

Wij blijven ons inzetten voor het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Dit doen we doelmatig, slim en met impact. De ontwikkelingen volgen elkaar snel op, en daarom is het noodzakelijk om continu de financiële puzzel te leggen en uitvoering te geven aan de projecten die van groot belang zijn voor de metropoolregio. De concept-ontwerp Mobiliteitsvisie gaat in op de grote opgaven in de regio en de stappen die we moeten zetten om vooruitgang te boeken. Laten we gezamenlijk de vervolgstappen zetten en samen de koers bepalen.

Toewerken naar een nieuwe Strategische Agenda

In deze onzekere tijden is het moeilijker dan ooit om vooruit te kijken en plannen voor een toekomstbestendige regio te maken. De komende maanden zullen de financiële contouren, waarbinnen dit plaats moet vinden, duidelijker worden en de consequenties zullen besproken worden. Ook zullen er na de gemeenteraadsverkiezingen volgend jaar nieuwe besturen worden gevormd. Wij willen u vragen om met deze gemeentebesturen samen in een nieuwe Strategische Agenda te bepalen wat de reikwijdte van de kerntaken van de MRDH is en daarbij de financiële mogelijkheden nader in te vullen. Wij werken daar graag aan mee.

Omdat binnen de door u gestelde reactietermijn tot 7 juli 2025 niet mogelijk was om een zienswijze door onze gemeenteraad vast te laten stellen, heeft ons college van Burgemeester en Wethouders u reeds per brief (25UIT03189) d.d. 30 mei 2025 op de hoogte geteld van onze concept-zienswijze. Deze concept-zienswijze hebben wij in onze vergadering van 15 juli 2025 ongewijzigd vastgesteld.

Reactie algemeen bestuur

We begrijpen dat het in deze onzekere tijden moeilijker is dan ooit om vooruit te kijken en plannen te maken voor een toekomstbestendige regio. We erkennen dat de komende maanden meer duidelijkheid geven over de financiële contouren, waarbinnen de benodigde keuzes moeten worden gemaakt, en dat de consequenties hiervan zorgvuldig besproken zullen worden. Ook is het goed om te realiseren dat er na de gemeenteraadsverkiezingen nieuwe besturen gevormd worden. Wij nemen uw verzoek serieus om, samen met de nieuwe gemeentebesturen, de Strategische Agenda te actualiseren en daarbij de financiële mogelijkheden nader in te vullen.

Vlaardingen

Algemeen

In uw aanbiedingsbrief van 14 april 2025 nodigt u ons uit om onze zienswijzen kenbaar te maken op de ontwerpbegroting 2026, gebaseerd op Strategische Agenda 2023-2026 met het motto 'Met elkaar, voor elkaar'. Wij komen graag aan uw verzoek tegemoet. Wij zijn van mening dat deze titel recht doet aan de gemeenschappelijke bestuurskracht die de MRDH tot een slagvaardige organisatie maakt die het verschil probeert te maken voor alle inwoners van onze regio. De gemeente Vlaardingen draagt daar graag aan bij. Ook in het laatste jaar van deze Strategische Agenda.

Tegelijkertijd nodigt u ons ook uit tot het kenbaar maken van een zienswijze op de Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen. Deze nota geeft ons geen aanleiding tot maken van opmerkingen of nadere overwegingen.

Wij nemen kennis van de Kadernota MRDH begroting 2026, waarin u helder inzicht biedt in de wijze waarop de ontwerpbegroting is opgebouwd en in de overwegingen en inhoudelijke keuzes binnen de ontwerpbegroting. We hebben de ontwerpbegroting 2026 in onze vergadering van 12 juni 2025 besproken en brengen als zienswijze het volgende naar voren:

1. Verlaging inwonersbijdrage
2. Nieuwe Mobiliteitsvisie en Visie op het Economisch Vestigingsklimaat
3. De Vervoersautoriteit
4. Het Economisch vestigingsklimaat
5. Van Actieplan naar nieuwe Strategische Agenda 2027-2030

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw zienswijze. Wij waarderen uw positieve terugkoppeling over de erkenning van de gemeenschappelijke bestuurskracht die de MRDH tot een slagvaardige organisatie maakt. We zijn blij dat de gemeente Vlaardingen, ook in het laatste jaar van de Strategische Agenda, graag bijdraagt aan het realiseren van deze gezamenlijke ambities. Wat betreft de Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen nemen wij kennis van uw zienswijze en begrijpen dat deze geen aanleiding geeft voor nadere opmerkingen of overwegingen.

Hieronder gaan wij op uw verschillende aandachtspunten in.

Verlaging inwonerbijdrage (EV)

In uw uitnodigingsbrief geeft u blijk van inzicht in de zorgelijke financiële positie van de gemeenten in de nabije toekomst. Om gemeenten in deze lastige opgave tegemoet te komen stelt u voor de inwonersbijdrage van de MRDH ten opzichte van de begroting 2025 te verlagen van € 3,07 naar € 3,00 per inwoner. Voor die keuze zijn wij u erkentelijk. Dat betekent evenwel dat er minder inkomsten zijn voor het versterken van het economisch vestigingsklimaat terwijl daar — vanuit de conclusies uit de evaluatie — juist een verbeteropdracht ligt. Dat maakt scherpe prioritering noodzakelijk. Zie ook ons laatste aandachtspunt (5). Tegen de achtergrond van het 'uitgestelde ravijnjaar' geven wij voorts aan te twijfelen aan de noodzaak om de inwonersbijdrage in 2026 te verlagen.

Onze voorkeur gaat ernaar uit om de inwonersbijdrage stabiel te houden, maar tegelijkertijd ook in te zetten op de beoogde efficiëntieslag binnen personele organisatie van de MRDH zoals in de ontwerpbegroting is opgenomen. Indien u onze suggestie opvolgt kan het extra geld vanaf 2026 worden ingezet als werkbudget, bijvoorbeeld voor versnellingsprojecten in het eerste jaar na het vaststellen van de Mobiliteitsvisie en de visie op het Economisch Vestigingsklimaat. Dit zou ook goed aansluiten bij de Vlaardingse ambities op het gebied van openbaar vervoer over water en 24/7 openbaar vervoer.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw suggestie om de inwonersbijdrage stabiel te houden, maar in de kaderbrieven die MRDH heeft ontvangen voor de begroting 2026 is MRDH verzocht een korting toe te passen. We zullen deze suggestie dus niet overnemen in de ontwerpbegroting 2026. Bij het laatste onderdeel van uw zienswijze (zie verderop) zullen we hier nog nader op ingaan.

Effecten van de Mobiliteitsvisie en Visie op het Economisch Vestigingsklimaat

Momenteel zijn twee majeure beleidshorizonnen in ontwikkeling. Er wordt hard gewerkt aan een Mobiliteitsvisie en een Visie op het Economisch Vestigingsklimaat. Vaststelling van de visies vindt eind 2025 plaats, nadat de gemeenten hun zienswijzen hebben kunnen inbrengen. Beide visies leggen alsdan een stevig fundament voor de verdere ontwikkeling van de MRDH, inhoudelijk, als organisatie, maar ook financieel. De gevolgen van dat laatste wordt, zo geeft u aan, in de eerstvolgende begrotingswijziging van 2026 verwerkt. Dat zal een cruciaal beslismoment worden.

Reactie algemeen bestuur

De Visie Economisch Vestigingsklimaat en de Mobiliteitsvisie richten zich op 2050 en verder. Eventuele financiële gevolgen van beide visies voor 2026 worden inderdaad verwerkt in de eerstvolgende begrotingswijziging. Naar verwachting zullen de meeste financiële gevolgen van beide visies later in de tijd plaatsvinden. Waardoor we dit juist bij de actualisatie van de Strategische Agenda en volgende begrotingen kunnen meenemen.

Vervoersautoriteit

De Hoekse Lijn als ruggengraat van het openbaar vervoer in onze stad speelt een belangrijke rol in het bereikbaar houden van onze regio. We willen onze verstedelijkingsopgave zoveel mogelijk concentreren rond de metrostations, zodat er optimaal gebruik gemaakt kan worden van het openbaar vervoer. Een OV-netwerk waar 24/7 gebruik van gemaakt kan worden is hierbij een belangrijke ambitie.

Wij waarderen de inzet van de MRDH hierop en verwachten dat dit leidt tot een gezamenlijke visie op de kansen en mogelijkheden van de Hoekse Lijn voor de regio.

Wij waarderen de samenwerking die er binnen de MRDH op het gebied van de Vervoersautoriteit is. Het is prettig om terug te kunnen vallen op regiopartners die net als Vlaardingen het doel hebben om de regio zo goed mogelijk bereikbaar te houden. Dat kan via de auto, via het Openbaar Vervoer of via de fiets. Voor het fietsverkeer blijft Vlaardingen extra aandacht bepleiten.

Ten aanzien van de financiële basis die gevormd wordt door de Brede Doel Uitkering van het Rijk merken we op dat we behoud van toereikende bekostiging passend achten en de initiatieven die zulks kunnen bewerkstelligen van harte ondersteunen.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw waardering voor de samenwerking. Wij delen de ambitie voor een goed bereikbaar en toekomstbestendig OV-netwerk. Tevens onderschrijven wij het belang van structurele en toereikende bekostiging via de BDU, en blijven ons hiervoor inzetten richting het Rijk.

Zoals beschreven in de concept-ontwerp Mobiliteitsvisie versterken lopen, fietsen en openbaar vervoer elkaar, en vormen zij samen de kern van mobiliteit in de regio. Als MRDH onderstrepen wij dan ook het belang van investeren in fietsinfrastructuur.

Economisch vestigingsklimaat

De gemeente Vlaardingen onderschrijft de gestelde doelen ten aanzien van het stimuleren van een toekomstbestendige economie en ziet voldoende perspectief in het voorgestelde ondersteuningsprogramma voor de doorontwikkeling van Vlaardingen Mbo-stad. Ook met de doelen en programma's voor het vernieuwen van werklocaties kunnen wij instemmen. De doelen en programma's sluiten goed aan bij onze prioriteiten en de regionale afstemming en ondersteuning van de MRDH is te waarderen, waaronder de ondersteuning bij Leven Lang Ontwikkelen. Wij kijken uit naar een verdere continuering van onze samenwerking, mede aansluitend op de uitdagingen die voortkomen uit het zgn. Blankenburgcongres (6 november 2024). Het perspectief op verbetering van de Brede Welvaart op middellange termijn kent vooral bovenlokale uitdagingen en opdrachten. We wijzen er evenwel nadrukkelijk op daarbij niet uit het oog te verliezen wat de kernopdrachten van de MRDH-samenwerking zijn en vandaaruit de gemeenten te faciliteren bij de bevordering van Brede Welvaart. De mate waarin die past binnen de MRDH-ontwikkeling zal binnen de nieuwe Strategische Agenda 2027-2030 expliciet worden benoemd, c.q. afgegrensd, waarbij de nieuwe Visie op het Economisch Vestigingsklimaat leidend dient te zijn. Wij kijken ernaar uit om de versterking van het mbo ook terug te lezen in de visie Economisch vestigingsklimaat.

Reactie algemeen bestuur

In de Visie Economisch Vestigingsklimaat wordt in één van de strategische keuzes nadrukkelijk ingezet op het belang van onderwijs als essentiële factor voor het versterken van het verdienvermogen van de regio. Deze focus sluit aan bij de kerntaken van de MRDH.

Actieplan doorontwikkeling MRDH

Eerder dit jaar hebben wij u onze zienswijze op het Actieplan naar aanleiding van de evaluatie doen toekomen. Daarin hebben wij o.a. bepleit aansluiting te behouden bij de kernopdrachten die de MRDH zich in 2014 heeft gesteld. Daarnaast hebben we aangetekend dat de toekomstige organisatie van professionelere ondersteuning geen grotere werkorganisatie vraagt, maar wel een effectiever gebruik van gemeentelijke expertise en een andere invulling van die ondersteuning. En daartoe zullen wat ons betreft geen extra gemeente financiële bijdragen geleverd worden. Graag zien wij deze uitgangspunten in de toekomst ook als basis voor de ontwikkeling van de nieuwe Strategische Agenda 2027-2030 terugkomen.

Reactie algemeen bestuur

Uit de evaluatie van de MRDH blijkt dat de opgaven onverminderd groot blijven. We moeten ons blijven inzetten voor het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Dit doen we op een slimme, doelmatige manier met impact. In zowel de concept-ontwerp Mobiliteitsvisie als de Visie Economisch Vestigingsklimaat doen we inhoudelijke voorstellen, evenals voorstellen over de rol van de MRDH.

Op basis van deze visies en het actieplan naar aanleiding van de evaluatie actualiseren we gezamenlijk de Strategische Agenda voor de periode 2027-2030.

In lijn met de reactie op uw zienswijze voor de evaluatie, benadrukt het Algemeen Bestuur dat de doorgroei van de MRDH-organisatie niet ten koste zal gaan van andere, meer uitvoerende capaciteiten. In plaats buigen we de budgetten voor externe inhuur en advieskosten om naar een vaste formatie, zodat we kennis en ervaring binnen de organisatie borgen. Deze ontwikkeling leidt niet tot een stijging van de inwonersbijdrage of het inzetten van extra financiële middelen van gemeenten.

Slotopmerking en verzoek om aanvullende besparingsopties

Ter afronding van onze zienswijze sluiten we aan op de algemene oproep aan u om met voorstellen voor mogelijke besparingen te komen, zoals we die hebben opgenomen in onze zienswijze op de ontwerpbegroting 2025. Hoewel het kabinet een beperkte handreiking lijkt te maken om het 'ravijnjaar' minder urgent te laten zijn, blijft het financieel meerjarenperspectief voor gemeenten onverminderd zorgelijk. Wij zien ons daarom genoodzaakt in onze eigen meerjarenbegroting een generale taakstelling voor onze verbonden partijen, waaronder uw regeling, op te nemen. Wij hebben dit nog niet nader uitgesplitst in te onderscheiden verzoeken tot specifieke besparing. Het lijkt ons evenwel correct u er op te wijzen dat we dit mogelijk nog gaan doen, uiteraard afgezet tegen de inspanningen die u al heeft verwerkt in de nu voorliggende ontwerpbegroting 2026. Tegelijkertijd verzoeken wij u voorstellen aan ons voor te leggen over de mogelijkheden om tot aanvullende bezuinigingsmaatregelen te komen en ons daarover te informeren via de gebruikelijke P&C-rapportages.

Reactie algemeen bestuur

Op verzoek van de gemeenten is in deze begroting een korting op de inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat doorgevoerd. In de Visie Economisch Vestigingsklimaat, die na de zienswijze naar verwachting begin 2026 wordt vastgesteld, zetten we in op het aanboren van nieuwe publieke en private financieringsstromen.

In lijn hiermee stelt de Visie voor te onderzoeken hoe de inwonerbijdrage geleidelijk kan worden afgebouwd tot een niveau dat voldoende is om zowel de apparaatslasten als een deel van de investeringslasten te dekken. Dit is nodig om verbindingen te leggen met nieuwe financieringsbronnen. Daarnaast stellen we voor om meerjarige financiële afspraken met gemeenten te maken, wat bijdraagt aan meer voorspelbaarheid, schaal en impact.

Voorne aan Zee

Voorne aan Zee heeft MRDH geïnformeerd over het feit dat ze geen inhoudelijke zienswijze zal indienen.

Wassenaar

Algemeen

Met uw aanbiedingsbrief van 14 april 2025 nodigt uw bestuur ons uit om onze zienswijze te geven over de ontwerpbegroting 2026. Middels deze brief geven wij u de zienswijze van de gemeente Wassenaar.

Uit de door u voorgelegde ontwerpbegroting 2026 blijkt dat de inwonerbijdrage voor het programma Economisch Vestigingsklimaat van € 3,07 voor de ontwerpbegroting 2025 daalt met 7 cent naar € 3 voor de ontwerpbegroting 2026. In de toelichting geeft u aan deze bijdrage verlaagd te hebben om gemeenten tegemoet te komen bij het naderende Ravijnjaar 2026. In het Ravijnjaar zullen veel gemeenten, ook de gemeente Wassenaar, te maken krijgen met een lagere uitkering uit het Gemeentefonds. Ook in Wassenaar wordt kritisch naar de eigen begroting gekeken. Bezuinigingen om de begroting sluitend te kijken worden daarbij niet uitgesloten. Wij danken u voor de geboden korting op de inwonerbijdrage voor het programma Economisch Vestigingsklimaat (EV). Het helpt de gemeente Wassenaar bij de het aangaan van de financiële uitdagingen als gevolg van het Ravijnjaar. Wij kunnen instemmen met de verlaging van de inwonerbijdrage van € 3,07 naar € 3 en zullen het bedrag van € 82.602 (27.534 inwoners) opnemen in onze Kadernota 2026 en begroting 2026.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw instemmende zienswijze met betrekking tot de verlaging van de inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat. Hieronder gaan wij in op de door u aangedragen aandachtspunten.

Aandachtspunten Economisch Vestigingsklimaat

Momenteel werkt de gemeente Wassenaar samen met een projectleider uit MRDH-support aan de nieuwe Economische Visie voor Wassenaar. Deze Economische Visie, die in het najaar van 2025 afgerond is, ligt in de lijn met de Economische Visie die de MRDH momenteel aan het opstellen is. De gemeente Wassenaar waardeert de wijze waarop MRDH vanuit haar opgave invulling geeft aan de pijler Economisch Vestigingsklimaat. Zo is er de ambitie om de economie te vernieuwen. De economie is constant in beweging en daar wil de MRDH door middel van het projecten *Leven Lang Ontwikkelen* en door het *Campusprogramma* op inspelen. Middels het *Campusprogramma* heeft de MRDH haarzelf als doel gesteld om een betere samenwerking tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven via regionale mbo- en hbo-campussen te bewerkstellingen zodat de vraag naar banen aansluit op het geboden aanbod door onderwijsinstellingen. Op die manier kunnen we 'de bal in de ploeg houden' en ervoor zorgen dat goed gekwalificeerd personeel in de Metropoolregio een passende baan kan vinden. Via het project *Leven Lang Ontwikkelen* wordt de reeds werkzame beroepsbevolking de mogelijkheid geboden om her-, om- en bijgeschoold te worden. Dit draagt bij aan een leven lang ontwikkelen voor inwoners van de regio. Zowel het *Campusprogramma* als het project *Leven Lang Ontwikkelen* wordt door de gemeente Wassenaar van harte toegejuicht.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw positieve reactie.

Aandachtspunten Economisch Vestigingsklimaat (2)

De tweede ambitie van de MRDH op het gebied van Economisch Vestigingsklimaat is het versterken van het Midden- en Kleinbedrijf (hierna: MKB). Om meerdere redenen juicht de gemeente Wassenaar dit toe. Het MKB heeft de nodige crises achter de rug. De gevolgen van de coronapandemie, de energiecrisis en de steeds instabiele situatie van de wereldeconomie door conflicten en handelsoorlogen zijn ook in de Metropoolregio voelbaar. Nog steeds komt er een hoop op het MKB af. Het is dus goed dat de MRDH in deze economisch woelige tijden extra aandacht heeft voor en

ondersteuning biedt aan het MKB. Daarbij heeft de MRDH zich als doel gesteld om de concurrentiekracht van de regio en de toename van werkgelegenheid in de regio te vergroten door in te zetten op het versterken van het Innovatie-ecosysteem. Innovatie kan een belangrijke manier zijn om het MKB in de Metropoolregio te versterken.

Het versterken van het MKB kan eveneens door de werklocaties te vernieuwen en ruimte te bieden aan werken. In de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is het economische en maatschappelijke belang van bedrijventerreinen, kantoorlocaties en winkelgebieden groot, niet alleen vanwege de geboden werkgelegenheid, maar ook omdat het ruimte biedt aan ondernemers om te produceren en te innoveren. Ruimte voor werken staat echter onder druk. Ook in Wassenaar lijken er meerdere 'claims' te liggen op de schaarse ruimte die er is. Vooral de woningbouwopgave zit ruimte voor (nieuwe) bedrijvigheid in de weg. Dat betekent dat er scherpe keuzes gemaakt moeten worden om zowel de vraag naar bedrijfsruimte als de woningbouwopgave hand-in-hand te laten gaan. Om deze keuzes te vergemakkelijken heeft de MRDH in 2024 en 2025 een start gemaakt met een drietal versnellingsaanpakken, namelijk die van bedrijventerreinen, kantoren en vitale kernen. In het bijzonder danken wij de MRDH voor het genomen initiatief om de (dorps)kernen vitaal te houden. Met name kleinere gemeenten zoals Wassenaar hebben te maken met een afname aan dynamiek van de dorpskern / het kernwinkelgebied. Steeds vaker kiezen consumenten ervoor om via internet aankopen te doen, hetgeen gevolgen heeft voor het aantal bezoekers van en de omzet in de fysieke winkelgebieden. Fysieke winkels komen hierdoor onder druk te staan waardoor leegstand toeneemt. Wij waarderen dat de MRDH meehelpt en meedenkt om het centrum van Wassenaar vitaal en levendig te houden.

Reactie algemeen bestuur

De MRDH erkent dat de ruimte voor werken onder druk staat en dat er scherpe keuzes gemaakt moeten worden om zowel te voldoen aan de vraag naar woningbouw als werklocaties. We onderstrepen het belang van vitale kernen, waarbij het concentreren van winkelaanbod en voorzieningen essentieel is om deze levensvatbaar te houden. Daarom zijn we samen met uw gemeente aan het onderzoeken hoe we u ondersteunen bij het winkelcentrum in uw gemeente, en we verwachten hier snel mee aan de slag te kunnen.

Bijdrageregeling Bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat

De Bijdrageregeling Versterking van het Economisch Vestigingsklimaat biedt de gemeenten de mogelijkheid financiële ondersteuning aan te vragen voor projecten die het Economisch Vestigingsklimaat in de regio versterken en die bijdragen aan één of meer doelen van de Strategische Agenda 2023-2026. Het gaat om initiatieven op het gebied van het vernieuwen van werklocaties, het verbeteren van de aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs en het versterken van innovatie-ecosystemen en het MKB. De gemeente Wassenaar is blij met deze Bijdrageregeling, maar loopt wel tegen een hindernis aan. Als een van de belangrijkste voorwaarden om deel te nemen aan deze regeling wordt het minimumbedrag van een project genoemd. Dat is € 50.000,- Dat betekent dat het totale minimumbedrag van een project € 100.000,- is. Het is immers een 50%-cofinancieringsregeling. In kleinere gemeenten als Wassenaar zijn er nagenoeg geen projecten van deze financiële omvang. Dat betekent dat wij voor kansrijke projecten geen cofinanciering vanuit de Bijdrageregeling

kunnen krijgen, omdat de bedragen te laag zijn. Gebleken is dat ‘het bij elkaar vegen van projecten’ om toch aan het minimale bedrag te komen in de praktijk erg lastig is. Daarom adviseren wij u om nog eens kritisch naar de gestelde voorwaarden te kijken en een mogelijkheid in te bouwen waardoor kleinere gemeenten alsnog kunnen deelnemen aan de Bijdrageregeling. Bijvoorbeeld door een lager minimumbedrag op te nemen voor kleinere gemeenten. Een totaalbedrag van € 30.000 per project komt meer in de buurt van de bedragen die bij projecten in gemeente Wassenaar doorgaans de revue passeren.

Reactie algemeen bestuur

De minimumbijdrage van € 50.000 werd met ingang van 2020 geïntroduceerd in de Bijdrageregeling, met de gedachte dat lagere bijdragen onevenredige aanvraag- en verantwoordingskosten met zich meebrengen.

Een mogelijkheid voor de gemeente Wassenaar is om samen met één of meerdere gemeenten een gezamenlijk projectvoorstel in te dienen. De MRDH-organisatie is daarnaast altijd bereid om met de gemeente Wassenaar mee te denken over hoe de MRDH kan ondersteunen bij projecten die bijdragen aan het realiseren van onze gezamenlijke doelstellingen.

Aandachtspunten Vervoersautoriteit

De gemeente Wassenaar maakt zich zorgen over de kwaliteit en frequentie van het openbaar vervoer binnen Wassenaar gezien de negatieve ontwikkelingen van de reguliere rijksbijdrage Brede Doeluitkering verkeer en vervoer (hierna: BDU) de komende jaren en de bezuinigingen van het Rijk. Wij zijn blij dat er geen veranderingen zijn binnen het aanbod van openbaar vervoer in 2026, maar we maken ons wel zorgen over de kwaliteit van het openbaar vervoer in de toekomst.

Voor Wassenaar zijn de bereikbaarheid van recreatie- en natuurgebieden, de uitbreiding van metropolitane fietsroutes, de veiligheid van fietsers op de nodige routes, het beperken van de verkeerdrukke op de N44 en het tegengaan van sluipverkeer de grootste punten van aandacht. En de grootste punten van zorg. In het bijzonder blijft de situatie op de A44/N44 onze aandacht houden. De kruising bij de overgang van de A44 naar de N44 is en blijft overvol. Dit heeft met name in spijtstijden een negatief effect op de doorstroming van het verkeer op de N44 en de omliggende wegen. Dit is ook een van de conclusies die getrokken is uit het onderzoek van de MRDH over de situatie op de A44/N44.

De opening van de Rijnlandroute heeft positieve en negatieve effecten voor het verkeer op de A44/N44. Positief is dat we een afname van verkeersstromen op de N44 in de richting van Den Haag zien. Echter, de Corbulotunnel trekt ook meer verkeer aan dat over de N44 richting Leiden rijdt.

Hierdoor blijft de kruising A44 – N44 onverminderd druk. De gemeente Wassenaar is van mening dat in het kader van de eerste opdracht van de MRDH, namelijk ‘investeren in bereikbaarheid om de inwonersgroei in de regio te faciliteren’, ook gekeken moet worden naar verdere oplossingen voor dit Wassenaarse kruispunt. Dit in navolging op de eerder uitgevoerde onderzoeken die in samenwerking met de MRDH gedaan zijn, zoals te lezen in bijlage 3

‘investeringsprogramma Vervoersautoriteit 2026’ van de Ontwerpbegroting. De gemeente Wassenaar is verheugd om te vernemen dat verdere uitwerking tot concrete maatregelen nader onderzocht gaan worden. Omdat de daadwerkelijke

investering nog onbekend is, zal Wassenaar binnen de bestaande MRDH-gremia aan de bel trekken om het investeringsbedrag daadwerkelijk in te vullen.

Reactie algemeen bestuur

Naar aanleiding van uw zienswijze willen wij allereerst aangeven dat de tekst over de N44, opgenomen op pagina 134 van de ontwerpbegroting MRDH 2026, verouderd is. Deze tekst ging over het jaar 2024, waarin mogelijke vervolgmaatregelen werden onderzocht. De gemeente Wassenaar was hierbij betrokken en heeft ook financieel bijgedragen. De tekst in de ontwerpbegroting 2026 zal naar aanleiding hiervan dus worden geactualiseerd (en dus gewijzigd).

Op 23 januari 2025 is in een directeurenoverleg, waarbij Rijkswaterstaat, gemeente Wassenaar, gemeente Den Haag en de MRDH aanwezig waren, het volgende besloten:

- Betreffende de resultaten van het onderzoek naar het verlagen van snelheden bij twee kruispunten op de N44 en de verbetermaatregelen voor het fietspad langs de N44:
 - Er wordt geen vervolg gegeven aan de snelheidsverlaging op de kruispunten.
 - Rijkswaterstaat, als beheerder van het fietspad en de N44, kijkt in overleg met de gemeente Wassenaar de mogelijkheid om de drie voorgestelde maatregelen uit te voeren en zal dit onderling afstemmen.
- Betreffende de resultaten van het doelgroepenonderzoek naar mobiliteitsmanagement:
 - Mobiliteitsmanagement gericht op werkgevers of bezoekers heeft momenteel een minimale potentie, en hier wordt geen vervolg aan gegeven. Het stimuleren van spitsmijden (bijvoorbeeld via thuiswerken of flexibele werktijden) wordt als mogelijk alternatief gezien.

Uit de studie "Knelpuntenanalyse en Reistijdbetrouwbaarheid" van de MRDH (Goudappel, mei 2025) over het jaar 2024 blijkt dat door de ingebruikstelling van de RijnlandRoute halverwege 2024 de knelpunten deels zijn verminderd, maar nog niet volledig zijn opgelost. In een knelpuntenanalyse over het volledige jaar 2025 moet blijken of de knelpunten volledig zijn opgelost of nog deels blijven bestaan.

Strategie: Nieuwe Strategische Agenda 2026

In 2026 krijgen de MRDH-gemeenten niet alleen te maken met het Ravijnjaar, maar ook met de gemeenteraadsverkiezingen. De gemeenteraden worden opnieuw gekozen en nieuwe colleges van B&W worden geformeerd. Dat geldt ook voor de raadsleden en collegeleden die deelnemen in de MRDH. Wat eveneens wijzigt, is de Strategische Agenda (SA) van de MRDH. Na het ingaan van een nieuwe raadsperiode wordt deze Agenda traditioneel herzien. Omdat de MRDH de afgelopen jaren qua werkzaamheden en doelstellingen gegroeid is en omdat de Gemeenschappelijke Regeling gewijzigd is waardoor raadsleden 'meer aan de knoppen zitten', adviseert de gemeente Wassenaar om niet alleen alvast met de voorbereidingen van het opstellen van de nieuwe SA te beginnen, maar ook spreekt de gemeente Wassenaar de wens uit goed te worden meegenomen in het proces om tot een nieuwe SA te komen. De raad van de gemeente Wassenaar kan instemmen met de door uw bestuur voorgelegde ontwerpbegroting 2026 met als aandachtspunten het MKB en de ontwikkelingen rondom het openbaar vervoer.

Reactie algemeen bestuur
Na het ingaan van de nieuwe raadsperiode zal de Strategische Agenda inderdaad worden geactualiseerd. Het afgelopen jaar hebben we gezamenlijk, ook met de gemeente Wassenaar, gewerkt aan de Visie Economisch Vestigingsklimaat en de Mobiliteitsvisie. Naar verwachting zullen beide visies, na de zienswijzeperiode, begin 2026 worden vastgesteld. Beide visies vormen de basis voor de actualisatie van de Strategische Agenda voor de periode 2027 – 2030.
Westland
Verlaging inwonerbijdrage
De gemeenteraad van Westland is per brief van 14 april 2025 uitgenodigd een zienswijze kenbaar te maken op de Ontwerpbegroting MRDH 2026. Hierbij doen wij u namens de gemeenteraad van Westland onze reactie toekomen.
Allereerst veel dank voor het opstellen van de Ontwerpbegroting. Het is al met al een lijvig document waarvoor ongetwijfeld veel werk is verzet. Wij hebben gekeken naar de korting op het gemeentefonds in 2026 voor alle gemeenten tezamen ten opzichte van 2025. Wij hebben u daarom gevraagd om een vermindering van de inwonerbijdrage met 6,2%. Per saldo leidt het voorstel tot een verlaging van de inwonerbijdrage van € 3,07 per inwoner voor de begroting 2025 naar € 3,00 per inwoner voor de begroting 2026 (Kadernota MRDH begroting 2026). Wij zijn ons bewust dat de consequenties van deze keuze voor uw organisatie niet gering zijn. Wij hebben waardering voor het feit dat u de gevraagde bezuiniging in deze begroting 2026 heeft verwerkt .
Reactie algemeen bestuur
Dank voor uw waardering voor de doorgevoerde verlaging van de inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat.
Horti campus Westland
Vanuit de gemeente Westland hebben we ook een aantal aandachtspunten en vragen. Hieronder zetten wij die uiteen.
We waarderen het dat de belangrijke positie van de glastuinbouw goed verwerkt is in de begroting. Deze sector is uitermate groot in de MRDH-regio en vervult een zwaarwegende rol in de economische kracht en werkgelegenheid van de regio. Toch zien wij nog graag een nadere uitwerking van het belang van de ontwikkeling van met name de Flora Campus Westland in het programma economisch vestigingsklimaat. Hoe wil men bijvoorbeeld de samenwerking met het Rijk, Europese Unie, provincie en andere partners verbeteren? Dit is één van de genoemde actiepunten in de begroting.
Reactie algemeen bestuur
De economische kracht van de glastuinbouwsector is evident en heeft onder de naam Hightech Horticulture een prominente plek gekregen in het economisch profiel van de regio, zoals beschreven in de Visie Economisch Vestigingsklimaat, die naar verwachting begin 2026 na zienswijze wordt vastgesteld.

Ook in 2026 heeft de Flora Campus de mogelijkheid om een beroep te doen op ondersteuning vanuit het campusprogramma, zoals het starten van een project op basis van de Bijdrageregeling of het mede organiseren van een campusnetwerkbijeenkomst.

Wat betreft samenwerking loopt er enerzijds een intensief traject tussen MRDH, PZH en EBZ, gericht op een verbeterde samenwerking tussen campussen in onze regio. Hierbij denken we bijvoorbeeld mee in het One Campus-traject vanuit de GPWH. Recent heeft de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat ingestemd met de Versnellingsaanpak, waarbij onder andere wordt ingezet op internationale kansen en samenwerking in Europa, in samenwerking met de gemeente Westland.

Maatwerkvervoer

We vragen, net als vorig jaar, ook aandacht voor kleinschalig maatwerk vervoer voor grote bedrijven en economische clusters in Westland . Dit is van belang voor het aantrekken van voldoende talent en personeel. Grote bedrijven geven aan dat zij niet al tijd goed bereikbaar zijn met het OV en daardoor personeel mislopen. Maatwerk vervoer, dus kleine busjes die werknemers vanaf grote OV-knooppunten direct naar het bedrijf rijden, kan een oplossing zijn.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken de gemeente Westland hartelijk voor de vraag naar maatwerkvervoer. In gebieden waar het openbaar vervoer door te geringe vraag wegvalt, of waar nog geen openbaar vervoer beschikbaar is, biedt Mmmove! kansen voor het ontsluiten van locaties, de aansluiting op het OV-netwerk en het vergroten van het bereik van reizigersdoelgroepen op deze verbindingen. De MRDH heeft een expert beschikbaar, de Mmmove!-makelaar, die de gemeente ondersteunt met de benodigde expertise.

De MRDH biedt tevens ondersteuning bij het opstellen van lokaal maatwerkvervoerbeleid, het onderzoek naar de financiële en organisatorische haalbaarheid, en het organiseren van een Mmmove!-initiatief. Ook stelt de MRDH subsidie beschikbaar voor de ontwikkeling en uitvoering van maatwerkprojecten. Wij verzoeken de gemeente dan ook om contact op te nemen met de MRDH om de mogelijkheden voor het realiseren van maatwerkvervoer te verkennen. Daarnaast heeft dit onderwerp in de concept-ontwerp Mobiliteitsvisie een prominente plek gekregen en kunnen we dat gezamenlijk in de aankomende jaren nader uitwerken.

Afsluitend

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende inzicht te hebben gegeven in onze visie op de Ontwerpbegroting MRDH 2026 en vertrouwen erop dat onze aangedragen punten worden opgepakt dan wel goed worden verwerkt in de definitieve versie van de begroting.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor het delen van uw visie op de Ontwerpbegroting MRDH 2026. We waarderen de aangedragen punten die u heeft meegegeven.

Zoetermeer

Algemeen en lobby BDU

Met uw brief van 14 april 2025 nodigt u onze raad uit om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Van die mogelijkheid maken we middels deze zienswijzebrief graag gebruik.

Vanuit de Strategische Agenda MRDH worden zes opdrachten centraal gesteld. Deze zijn met deze ontwerpbegroting financieel vertaald naar de programma's Exploitatie verkeer en openbaar vervoer, Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer, en het programma Economisch vestigingsklimaat. Dit is onze zienswijze:

We vinden het een goede ontwikkeling dat de begroting wordt gemotiveerd vanuit vijf opdrachten uit de Strategische Agenda; drie voor verkeer en vervoer en twee voor economisch vestigingsklimaat. Opdracht 6 "Herstellen van het ov-systeem" wordt als afgerond gezien, vanwege het herstel na Corona, al realiseren wij ons dat de reizigersaantallen nog niet op het niveau zijn van 2019 en dit een uitdaging blijft.

Wij realiseren ons dat met de geplande bezuinigingen op de brede doeluitkering (BDU) van 59 miljoen euro een nieuwe uitdaging is ontstaan. Hoewel het besluit over de korting nog niet is genomen en deze korting niet is verwerkt in de begroting van 2026, is het wel een punt van zorg.

Deze bezuiniging is van grote invloed op de 3 strategische opgaven voor verkeer en vervoer. De bezuiniging zal rechtstreeks gevoeld worden door onze inwoners en reizigers. Zoetermeer wil als onderdeel van de MRDH door met investeren in regionale netwerken en bereikbaarheid. We ondersteunen steunen de MRDH-lobby richting het Rijk om de korting op de BDU ongedaan te maken.

Reactie algemeen bestuur

Wij herkennen de noodzaak en blijven ons gezamenlijk inzetten voor de lobby richting het Rijk. Mocht de korting daadwerkelijk worden doorgevoerd, dan presenteren we in het najaar van 2025 een roadmap waarin we, samen met alle betrokkenen, tijdig tot een besluitvormingsproces komen. In de planning houden we uiteraard rekening met de gemeenteraadsverkiezingen.

Daarnaast gaat de concept-Mobiliteitsvisie in op de grote opgaven in de regio en de stappen die we moeten zetten om vooruitgang te boeken. Laten we gezamenlijk de vervolgstappen zetten om de bereikbaarheid op peil te houden.

Afhankelijkheid van BDU

Voor de programma's Exploitatie verkeer en openbaar vervoer en Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer is de MRDH nu vrijwel volledig afhankelijk van BDU-inkomsten. Hoewel dat lange tijd goed ging, blijkt dat nu kwetsbaar. Zoetermeer vraagt MRDH dan ook om werk te maken van het zoeken naar alternatieve bronnen van inkomsten, investeringen en financieringen. Bijvoorbeeld door te kijken naar Europese fondsen en de investeringsbank voor infrastructuur. Daarnaast vraagt Zoetermeer om alvast te starten met een afwegingskader voor de eventuele bezuinigingen

Reactie algemeen bestuur

De Brede Doeluitkering (BDU) is een belangrijke inkomstenbron voor de mobiliteitsactiviteiten van de MRDH. Daarnaast ontvangt de MRDH regelmatig incidentele middelen vanuit lenW voor doelgerichte projecten, zoals in het MIRT. Tegelijkertijd erkennen we de opmerking dat de BDU ook een bepaalde mate van kwetsbaarheid met zich meebrengt.

Komend jaar gaan we aan de slag om een antwoord te vinden op de financiële weerbaarheid van de MRDH. Parallel hieraan zijn we ook gestart met een lobby in Europa, zodat we niet alleen afhankelijk zijn van de BDU, maar ook andere fondsen kunnen aanboren.
Voortgang projecten
Voor Zoetermeer is het van groot belang dat voortgang wordt geboekt op de dossiers ZoRo (verbinding Zoetermeer-Rotterdam), LeiZo (verbinding Leiden-Zoetermeer), de Krakeling, Station Zoetermeer en de metropolitane fietsroutes. Dit is zeker van belang in het licht van de korting op de BDU. Deze ontwikkelingen dragen bij aan de bereikbaarheid en het economisch vestigingsklimaat van onze stad.
Reactie algemeen bestuur
De dossiers die u aanhaalt passen uitstekend in de corridoraanpak/gebiedsgerichte aanpak die de MRDH voorstaat in zowel de Mobiliteitsvisie als de Visie Economisch Vestigingsklimaat. Op 14 mei besloot de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit om breed en diepgaand onderzoek te doen naar de bereikbaarheid van Zoetermeer. Hierbij wordt gekeken naar de bereikbaarheid per openbaar vervoer en publieke mobiliteit, in relatie tot de sociaal-maatschappelijke opgaven in Zoetermeer en de regio. Deze aanpak vraagt om een gezamenlijke inzet van zowel de MRDH als de gemeente.
Samenhang economie en vervoer en bereikbaarheid
Ons is opgevallen dat de opdrachten van de Strategische agenda en de Programma's vervoer en economie van de begroting elkaar ogenschijnlijk nergens ondersteunen. Dit kan naar onze mening wel. Vervoer en bereikbaarheid kunnen namelijk de motor zijn van economische ontwikkeling. Graag willen we de MRDH ter overweging meegeven meer samen te werken tussen economie en vervoer en bereikbaarheid.
Reactie algemeen bestuur
Wij delen uw mening dat bereikbaarheid een motor is voor de economische ontwikkeling van de regio. Daarom besteden wij hier in de concept-ontwerp Visie Economisch Vestigingsklimaat en de concept-ontwerp Mobiliteitsvisie de nodige aandacht aan.
Inwonerbijdrage EV
Zoetermeer waardeert het gebaar van de verlaagde inwonersbijdrage voor economisch vestigingsklimaat, zoals verzocht in de Kaderbrieven van de gemeenten in de regio's Haaglanden en Rotterdam-Rijnmond. Het is van belang dat MRDH aandacht blijft besteden aan het goed overwegen van keuzes in de besteding van het budget en de daarbij behorende kostenverdelingen zoals voor overhead. Een goede overweging is zeker nodig gezien de grote ambities in het Actieplan MRDH.
Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw waardering voor de doorgevoerde verlaging van de inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat. In de Visie Economisch Vestigingsklimaat, die na de zienswijze naar verwachting begin 2026 wordt vastgesteld, wordt de basis gelegd voor de aanpak uit het actieplan evaluatie MRDH.

In de Visie wordt ingezet op het aanboren van nieuwe publieke en private financieringsstromen. In lijn hiermee stelt de Visie voor te onderzoeken hoe de inwonerbijdrage geleidelijk kan worden afgebouwd tot een niveau dat voldoende is om zowel de apparaatslasten als een deel van de investeringslasten te dekken. Dit is nodig om verbindingen te leggen met nieuwe financieringsbronnen. Daarnaast stellen we voor om meerjarige financiële afspraken met gemeenten te maken, wat bijdraagt aan meer voorspelbaarheid, schaal en impact.

Afsluitend

We danken MRDH voor het samenstellen van de begroting en het betrekken van Adviescommissie, bestuurders en ambtenaren hierin. Tevens danken wij u voor de geboden gelegenheid om een zienswijze in te dienen en wachten uw reactie op onze zienswijze af.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw waardering voor het samenstellen van de begroting en voor het betrekken van de Adviescommissie, bestuurders en ambtenaren bij dit proces. We stellen het op prijs dat u de gelegenheid heeft genomen om een zienswijze in te dienen, en wij nemen uw zienswijze zorgvuldig mee.